

Vācijas biznesa vide un kultūra

SUBSCRIBE

Find out
WHAT'S HAPPENING
in the Baltic economy

Find **BUSINESS PARTNERS**
and customers in Baltic States and Germany

Be inspired by the
INNOVATIVE SPIRIT
of companies in Estonia, Latvia and Lithuania

Subscribe to the only regular English-language magazine
that describes current developments and trends
from all over the Baltic States.

Visit our website at www.balticbusinessquarterly.de

SUBSCRIBE

E.C.O. Group

Transforming the future of mobility

**Engineering.
Consulting.
Operations.**

We are part of DB E.C.O. Group:
DB Engineering & Consulting | ESE Engineering und Software-Entwicklung |
infraView | DB International Operations | inno2grid

We stand for the integrated railway system: from feasibility studies to railway operation for infrastructure, rolling stock and everything in between.

Follow us on
LinkedIn

www.db-eco.com

Saturs

Vēsture	4	Uzņēmuma dibināšana	20
Vācija skaitļos	6	Personāla atlase un darba tiesības	22
Vispārīga informācija	7	Sociālā apdrošināšana	24
Kāpēc Vācija šobrīd ir tik interesanta	8	Publiskais atbalsts uzņēmējdarbībai	26
Intervija: Komercdarbības uzsākšana Vācijā	10	Klasteri	27
Izstādes un izstāžu centri	12	Vai Jūs zinājāt, ka...	28
„Karstais punkts” Eiropas centrā	16	Vācu kultūra	30
Uzmanību! Tiesiskās iespējas un grūtības Vācijā	18	Lietišķā etiķete	31
		Svarīgas adreses	32

Valsts ar mainīgu identitāti

Vācieši reiz tika nodēvēti par „pārāk vēlu“ realizējušos nāciju. Patiesi, bija nepieciešams ilgs laiks, līdz milzis kontinenta sirdī nonāca pie savas identitātes. Vācu nācijas Svētā Romas impērija, kas tika dibināta 962. gadā un sniedzās līdz mūsdienu Itālijas teritorijai, bija vien amorfs federatīvs veidojums. Tai trūka vienotas nacionālās sasaistes. Bija neskaitāmas mazas firstu vadītas zemes ar savām valodām, robežām, valūtām un muitas nodevām.

Piemēram, sakši un bavārieši līdz pat vācu klasikas laikiem, tātad vēl 18. un agrīnā 19. gadsimtā, viens otru uzskatīja par svešiniekiem. Turklāt interesanti, ka jau pirms 300 gadiem reformators Mārtiņš Luters bija devis nozīmīgu pienesumu vācu identitātes rašanā. Viņš pirmo reizi vācu valodā iztulkoja Bībeli, tādējādi – it kā starp citu – definējot vācu standarta valodu, pēc kuras turp-māk bija jāvadās visiem dialektiem.

Kaut arī Svētā Romas Impērija pēc Napoleona iebrukuma 1806. gadā piedzīvoja sabrukumu, tajā līdz pat mūsdienām sakņojas daudzas svarīgas Vācijas tiesību sistēmas daļas, kā arī vēl šodien pastāvošais valsts federatīvais dalījums. Šajā laikā par divām lielākajām impērijas valstu savienības teritorijām jau bija izveidojušās Prūsija un Austrija. Pēc Vīnes Kongresa no 1815. gada pastāvēja Vācu savienība, kura ietvēra arī Austrijas Karalisti un Prūsijas Karalisti. Abas tiecās gūt hegemoniju

sadrumstaloto vācu zemju vidū. Tomēr, neraugoties uz politiskajām neskaidrībām un neveiksmīgo pilsoņu revolūciju 1848./49. gadā, kurai monarhija spēja veiksmīgi pretoties, Vācija 19. gadsimta Eiropā piedzīvoja unikālu izaugsmi. Eiropā nebija otras tādas teritorijas, kur industrializācija tiktu tik mērķtiecīgi izmantota savas varas stiprināšanai. Palielinājās iedzīvotāju skaits, auga un arvien modernākas kļuva pilsētas.

1871. gadā, kad pēc kara pret Franciju tika izveidota Vācijas impērija, šeit bija jau vairāk nekā 41 miljons iedzīvotāju. Tā kā Lielbritānija arvien vairāk tika pārpludināta ar vācu precēm, tās parlaments 1887. gadā pieņēma likumu, kas par obligātu pienākumu noteica preču marķēšanu pēc to izcelsmes valsts. Tomēr šis sākotnēji kā atbaidīšanas instruments plānotais Merchandise Marks Act jeb Tirdzniecības zīmju likums iedarbojās tieši pretēji. Tā vietā, lai atbaidītu pircējus, sauklis „Made in Germany“ kļuva par kvalitātes simbolu.

Tajā pašā laikā impērijas kanclers Oto fon Bismarks Vācijā apkaroja sociāldemokrātus un parūpējās par politisko nebrīvi. Tomēr tieši viņš ieviesa ar likumu noteikto sociālo apdrošināšanu, modeli, ar ko vācieši lepojas līdz pat mūsdienām. Pēc Bismarka atlaišanas varu savās rokās kā Vācijas imperators pārņēma 29 gadus vecais Vilhelms II. 1913. gadā, globāli salīdzinot rūpnieciskās

Mārtiņš Luters nebija tikai galvenais reformators. Viņš pirmais iztulkoja Bībeli vācu valodā, tā ieviešot vācu standarta valodu.

ražošanas un starptautiskās tirdzniecības apjomus, Vācija pasaulē jau ieņēma otro vietu. Tomēr savos centienos pēc pasaules varas imperators bija nevarīgs ārpolitikas jautājumos un īpaši aktīvs konfliktu izraisīšanā. Austrijas un Vācijas 1914. gadā izraisītais Pirmais Pasaules karš kļuva par pirmo 20. gadsimta katastrofu, kas prasīja 17 miljonu cilvēku dzīvības un sagrāva Vācijas impēriju.

Vācijai sakāve pirmām kārtām nozīmēja kritienu atpakaļ sabiedriskā, ekonomiskā un politiskā ziņā. 1918. gadā tika pasludināta Veimāras Republika – pirmā parlamentārā demokrātija uz vācu zemes. Tika izveidots Reichstāgs kā parlaments un no jauna ieviesta konstitūcija. Sievietēm tika piešķirtas aktīvās un pasīvās vēlēšanu tiesības. Berlīnē strauji sāka koncentrēties dažādu aprindu un valdošo tendenču pārstāvji. Tomēr miers jaunajā republikā neiestājās. Gan labējie, gan kreisie radikāļi mēģināja gāzt ieviesto kārtību, un divdesmito gadu vidū, kad pasaulē izcēlās ekonomiskā krīze, acīmredzams kļuva arī demokrātisko pamatu trūkums valstī. Pavisam īsā laikā labēji radikālajiem nacionālsociālistiem ar populistiskiem saukļiem izdevās iegūt balsis un 1933. gadā nākt pie varas ar Ādolfu Hitleru priekšgalā.

Nacionālsociālistiskā diktatūra nekavējoties sāka iznīdēt spēkā esošās tiesības un valsts konstitūciju,

Dibināšanas mirklis: 1871. gadā Versaļas pili tika dibināta Vācijas impērija.

Villijs Brants pie Varšavas geto 1970. gadā - Vācijas pirmais solis ceļā uz atvainošanos par Otrā Pasaules kara noziegumiem.

slepkavot politiskos pretiniekus un vajāt minoritātes, jo īpaši – Vācijā dzīvojošos ebrejus. Iebrūkot Polijā, 1939. gadā Vācija izraisīja Otrā Pasaules karu, kā mērķis bija sagrābt varu pār visu kontinentu. Vācijā un arī okupētajās teritorijās tika nodarīti neskaitāmi noziegumi. Šajā laikā dzīvību zaudēja apmēram 70 miljoni cilvēku no vairāk nekā 60 valstīm. Arī Baltijas valstis vairākkārt piedzīvoja okupācijas varas maiņu – tad vācu, tad padomju iebrucējus. Galīgā Vācijas kapitulācija 1945. gada 8. maijā iezīmēja tā saukto „nulles stundu“. Tai drīz sekoja Eiropas sadalīšana. Dažus gadus vēlāk nospraustā robeža starp rietumu NATO sabiedroto un padomju varas ar Varšavas pakta pārņemtajām teritorijām stiepās tieši cauri Vācijai. Arī Berlīne tika sadalīta vairākās zonās, savukārt Bonna pie Reinas upes provizoriski pārņēma Rietumvācijas galvaspilsētas lomu. Padomju pārvaldītā austrumu zona, nodibinot Vācijas Demokrātisko Republiku (VDR), kļuva par komunistisku diktatūru.

Vācija iekšēji sadalīta bija teju 45 gadu garumā, un pēdas šīs dalījums ir atstājis līdz pat mūsdienām. Vācijas Federatīvā Republika valsts rietumos, ieviešot sociālo tirgus ekonomiku, no 20. gadsimta 50. gadiem piedzīvoja tā saukto ekonomisko brīnumu, 1955. gadā iestājās NATO un bija viena no Eiropas Kopienas dibinātājvalstīm 1957. gadā. Savukārt VDR valdīja plānveida ekonomika. 1961. gadā uzceļot Berlīnes mūri, pretstatī kļuva

redzami īpaši skaudri. Vairāk nekā 500 cilvēku gāja bojā, mēģinot tikt pāri mūrim un bēgt. Visbeidzot, reformas Padomju Savienībā Mihaila Gorbačova laikā, kā arī nedēļām ilgi, miermīlīgie Austrumvācijas iedzīvotāju protesti 1989. gadā pavēra ceļu teju neticamam notikumam. 1989. gada 9. novembrī Berlīnē atvērs robežpārejas punkti, mūris krita. 1990. gada 3. oktobrī Vācija pēc sadalītā stāvoklī pavadītiem gadu desmitiem kā brīva valsts varēja svinēt atkalapvienošanos.

Šodien Vācijā dzīvo vairāk kā 82 miljoni iedzīvotāju, un tādējādi tā ir lielākā Eiropas Savienības tautsaimniecība. Ieviešot jaunu ekonomiskā atbalsta programmu „Aufbau Ost“, Vācija ir spējusi

austrumos izvietotās federālās zemes attīstīt jaunākajā infrastruktūras un tehnoloģiskās attīstības līmenī. Vecā un jaunā galvaspilsēta Berlīne šodien ir viena no Eiropas metropolēm. Eiropas vidienē izvietotās valsts nemitīgi pieaugošā loma sabiedrībai kļūst par izaicinājumu. Vāciešiem ir jāuzņemas atbildība, pēc kādas tie nebūt nav tiekušies. Tomēr viņi spēj izpildīt tās gaidas, ko izvirzījuši partneri Eiropā un citviet pasaulē. Arī iekšējais atlabšanas process valstī vēl nebūt nav beidzies – līdz pat mūsdienām starp Vācijas austrumiem un rietumiem pastāv lielas kultūras un arī ekonomiskās atšķirības. Tomēr jaunā paaudze šodien aug Vācijā, kas ir daudz starptautiskāka, liberālāka un brīvāka, nekā tā jebkad ir bijusi. Kopš Svētās Romas Impērijas laikiem saglabājusies ir kāda vācu īpatnība – vāciešiem ir grūtības ar savu identitāti, savā ziņā arī pēc nacistu laikos gūtās pieredzes, kā rezultātā valsts tik ilgu laiku bija sadalīta. Viss „nacionālais“ tiek uztverts skeptiski, izņemot nacionālo futbola komandu, kas spēj sajūsmināt praktiski visu valsti. Skarbais piekrastes šarms ziemeļvāciešos, nerimstošais dzīvesprieks Reinzemē, kosmopolitiskā nosvērtība Berlīnē un konservatīvais dzīvesveids Bavārijas dienvidos – Vācija ir un paliek reģionālo identitāšu izturēšanās un tradīciju kopums. Vācija katram pašam ir jāiepazīst individuāli.

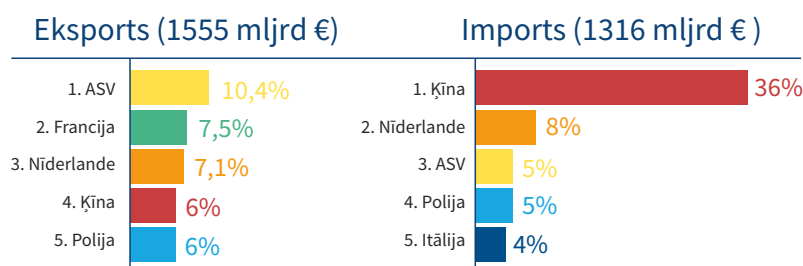

Berlīnes mūra krišana 1989. gadā iezīmē jaunas Vācijas sākumu.

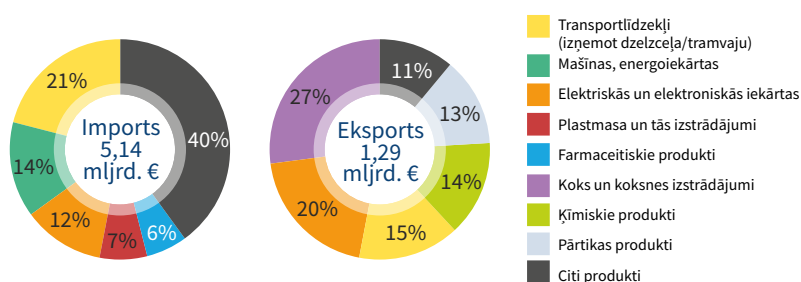
Vācija skaitļos

Pasaules tirgū Vācijai ar tās ekonomisko spēku un milzīgo inovāciju potenciālu pieder vadošā loma. Vai tā būtu programma „Industrie 4.0“, atjaunojamie energoresursi vai arī mašīnbūve – visur vācieši ir priekšgalā. Lielais noieta tirgus un zeļošā ārējā tirdzniecība arī uzņēmējiem no Latvijas piedāvā daudzveidīgas iespējas un izredzes.

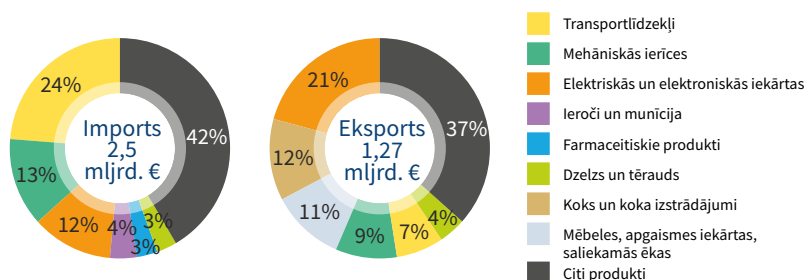
Ārējā tirdzniecība 2024. gadā

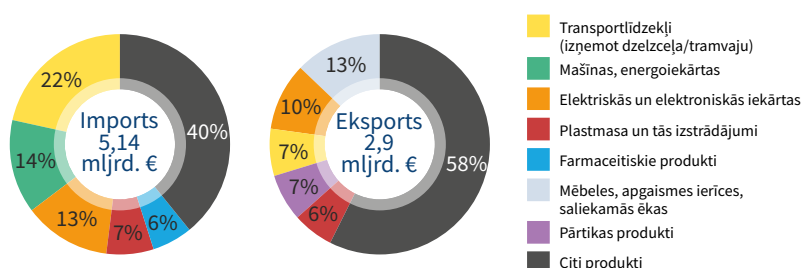
Tirdzniecība ar Latviju pa produktu grupām 2024. gadā

Tirdzniecība ar Igauniju pa produktu grupām 2024. gadā

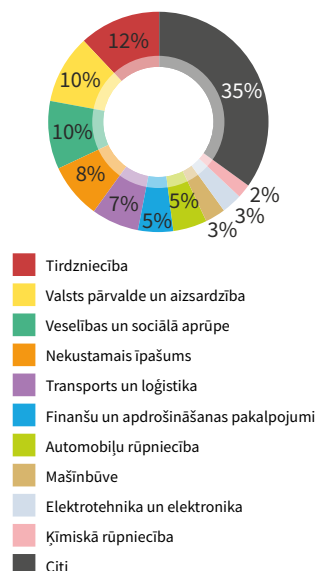
Tirdzniecība ar Lietuvu pa produktu grupām 2024. gadā

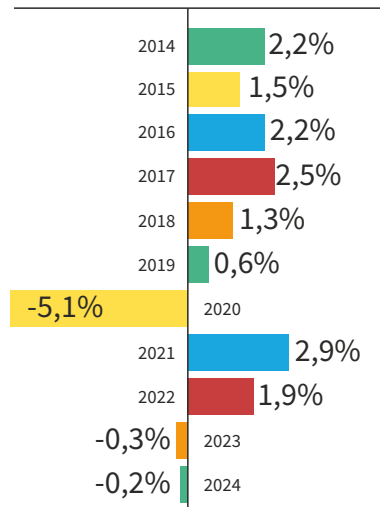
Uzziņai

- Iedzīvotāju skaits: 83,5 milj.
- Platība: 357 375 km²
- Galvaspilsēta: Berlīne
- IKP 2024: 4,31 miljrd. €
- IKP uz iedzīvotāju 2024: 50 836 €

IKP nozaru griezumā 2024. gadā

IKP attīstības dinamika

Avots: The World Bank Group, destatis, GTAI
Lietuvos statistikos departamentas,
Statistics Estonia, Latvijas Statistikas pārvalde

Kāpēc Vācija šobrīd ir tik interesanta

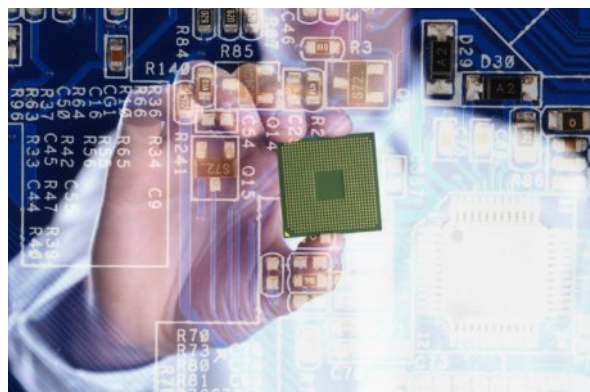

Eiropas lokomotīve

Covid-19 pandēmijā Vācijas ekonomika piedzīvoja laimi nelaimē. 2020. gada krīzē Vācijas IKP, ņemot vērā krīzes mīkstināšanas pasākumus, slēgtās robežas un piegāžu ķēžu traucējumus, saruka par 5%. Tomēr jau 2020. gada otrajā pusē Vācijas ekonomika strauji atguvās. 2021. un 2022. gados pozitīvās tendences Vācijas ekonomikā saglabājas un tā vidēji uzrādīja solīdu 2% izaugsmi. 2023. gadā Vācijas IKP atkal nedaudz – par 0,3% saruka. Tam par iemeslu bija sakarā ar pieaugušām procentu likmēm Eirozonā neizdevīgie finansēšanas nosacījumi kā arī ārējā un iekšējā pieprasījuma kritums. Izaicinājumi Vācijas ekonomikā turpinās arī 2024. gadā, IKP sarūkot par 0,2 %, galvenokārt eksporta vājuma, investīciju samazināšanās, augsto enerģijas cenu un politiskās nenoteiktības dēļ. Ilgtermiņa strukturālās problēmas, piemēram, kvalificēta darbaspēka trūkums un nepietiekama digitalizācija, arī apgrūtinā ekonomikas atveseļošanos turpina bremsēt Eiropas lokomotīves jaudu, tomēr uz kopējā fona Vācija joprojām ir ekonomiski spēcīga valsts.

Patēriņš nemitīgi pieaug

Kaut arī Vācijā mirstības rādītāji pārsniedz dzimstības līmeni, migrācijas rezultātā iedzīvotāju skaits pēdējo gadu laikā atkal ir pieaudzis. Šobrīd Vācijā dzīvo 83,5 miljoni iedzīvotāju – vairāk nekā jebkurā citā ES valstī. Patēriņa izdevumi kopš 1991. gada ir nepārtraukti auguši. GfK Kaufkraftstudie prognoze liecina, ka pirktpēja Vācijā 2024. gadā pārsniedza 2 miljardus eiro. Tas nozīmē, ka katrs Vācijas iedzīvotājs 2024. gadā 27 848 eiro tērēja patēriņa precēm, dzīvesvietai, hobijiem un uzkrājumiem. Vislielākā pirktpēja ir Vācijas dienvidos, kā arī lielajās pilsētās.

Laipni lūgti pie pasaules līmeņa līderiem

Pagājušajos gados Vācijai nācās arvien vairāk konkurēt ar citām strauji attīstošām valstīm, tādā veidā gūstot jaunu mācību. Kopš 2012. gada Vācijas federālā valdība atvēl ievērojamus līdzekļus pētniecībai, kas 2021. gadā sasniedza jaunus rekordus, pārsniedzot 112 miljardus eiro. Aktīva pētniecība notiek arī uzņēmumos, jo īpaši automašīnu ražotāju un mašīnbūves nozarē. Ar vairāk nekā 30 000 patentu gadā Vācija šajā ziņā šobrīd ieņem pirmo vietu. Nav brīnums, ka valstī ir ap 1500 tā saukto slēpto čempionu, proti, maz zināmu vidējo uzņēmumu, kuri savā nozarē ir līderi pasaules vai Eiropas tirgū.

Kvalificēts personāls

2024.g. Vācijā bija 421 augstskola, no tām 109 universitātes, kurās mācījās ap 2,9 miljoniem studentu. Izglītības līmenis Vācijā, salīdzinot ar citām valstīm, ir ļoti augsts, un ļoti nozīmīga ir arī visā pasaulē atzītā duālā profesionālā izglītība. Jauniešiem ir iespēja praktiski apgūt gandrīz 330 atzītas profesijas, kur puse no mācību laika tiek pavadīta teorijas nodarbībās, bet otra puse – kādā no uzņēmumiem. Ar šādu pieeju uzņēmumi var mērķtiecīgi izglītēt un pārbaudīt piemērotus amata kandidātus savā ražotnē. Tas ir koncepts, kas Vācijas rūpniecības nozari padara par spēcīgāko profesionāla darbaspēka resursu avotu Eiropā.

Pārmaiņas enerģētikas jomā stimulē ekonomiku

Vācija reiz tika nodēvēta par galīgi bezprātīgu, kad tā, būdama liela industriālā valsts, pirmā pilnībā atteicās no atomenerģijas, lai veicinātu inovatīvus atjaunojamās enerģijas iegūšanas veidus. Tomēr šādas krasas pārmaiņas ne tikai tehnoloģiski ir padarījušas Vāciju par līderi atjaunojamo energoresursu jomā. Kā liecina aplēses, tās ir radījušas līdz pat 250 000 jaunu darba vietu – būvniecības un satiksmes nozarē, mazos uzņēmumos, kas specializējušies tehnoloģiju izstrādē, kā arī pakalpojumu sektorā. Tas savukārt rada labas izredzes arī tādiem partneriem no Baltijas valstīm, kas specializējas atjaunojamo energoresursu un energoefektivitātes jomā.

Skats nākotnē ar „Industrie 4.0“

Vācija ir Eiropas industriālā līdere. Arī tādēļ Eiropā tā ir vadošā valsts attiecībā uz Internet of things, ko vācieši nodēvējuši par „Industrie 4.0“, saukta arī par 4. industriālo revolūciju. Tās būtība – cieša ražošanas sasaiste ar zinātņi un tehnoloģijām. Viedajās ražotnēs visi ražošanas soļi tiek inteligentā veidā savstarpēji koordinēti, ražošanas procesus vienlaicīgi iespējams vadīt no dažādām pasaules vietām. Daudz lētāka kļūst tieši mazu partiju ražošana, līdz ar to Latvija kā ražošanas vieta kļūst arvien interesantāka pasūtītājiem no Vācijas. Jebkuram, kurš vēlas darboties šajā nākotnes tirgū, jau šodien ir jāveido kontakti ar vācu tehnoloģiju izstrādātājiem.

Kontinenta sirdī

Vācija burtiskā nozīmē atrodas Eiropas sirdī un robežojas ar deviņām citām Eiropas valstīm – ar Dāniju, Poliju, Čehijas Republiku, Austriju, Šveici, Franciju, Luksemburgu, Beļģiju un Nīderlandi. Ziemeļos ir Ziemeļu un Baltijas jūra, dienvidos – Alpi. Šīs valsts daļas savieno Eiropā modernākais automaģistrāļu tīkls 13 000 km garumā – tas ir līdzvērtīgi attālumam starp Tallinu un Buenosairesu. Hamburgas osta ir Vācijas vārti uz pasauli, tā ir trešā lielākā konteineru osta Eiropā, kurā piestāj vairāk kā 9000 kuģi gadā. Papildus tam ir vēl Vācijas dzelzceļa sliežu tīkls gandrīz 44 000 km garumā. Tas savukārt nozīmē perfektas loģistikas iespējas, kas Vāciju padara par vietu, no kuras ātri un vienkārši var nokļūt jebkurā Eiropas punktā.

Ģimenes uzņēmumi kā tautsaimniecības pamats

Kamēr daudzās valstīs dominē pāris lieli uzņēmumi, Vācijas tautsaimniecību veido stipri vidējie uzņēmumi. Ģimenes uzņēmumi nosaka toni – ilgtspējīga plānošana, konservatīvisms un tradīciju saglabāšana. Ja arī starp šiem uzņēmumiem parādās tādi zīmoli kā Miele, Porsche un Dr. Oetker, trīs ceturtdaļas Vācijas uzņēmumu gada apgrozījums nepārsniedz 1 milj.eiro. Kas nozīmē, ka 2024. gadā mazie un vidējie uzņēmumi nopelnīja katru otro eiro Vācijas tautsaimniecībai.

Arvien vairāk Latvijas uzņēmumu startē Vācijas tirgū

Latvijas uzņēmumi un ekonomika kopumā ir sasniegusi tādu brieduma līmeni, ka to uzņēmumu skaits, kas izvēlas savu darbību izvērst tieši Vācijā, ar katru gadu pieaug. Par to, ko šajā procesā Latvijas uzņēmumiem ir svarīgi ņemt vērā, stāsta Vācijas- Baltijas Tirdzniecības kameras Latvijas biroja vadītājs Māris Balčūns.

Kas ir galvenie veidi, kā AHK var palīdzēt uzņēmumam, kas jau darbojas vai plāno uzsākt savu darbību Vācijā?

Vācijas-Baltijas Tirdzniecības kameras (AHK) misija ir divpusējo ekonomisko sakaru starp Latviju un Vāciju veicināšana. Rit jau 30. gads, kopš mūsu organizācija ir pārstāvēta Latvijā. Sākotnēji AHK savus spēkus šeit veltīja pamatā vācu uzņēmumu atbalstīšanai. Baltijas valstis bija jauni tirgi Eiropas kartē, šeit notika strauja pārorientēšanās uz tirgus ekonomiku, mēs pievienojāmies Eiropas Savienībai, NATO, tika ieviests eiro. Ir saprotami, ka vācu uzņēmējiem bija daudz jautājumu un liela interese. 2008. gada ekonomiskā krīze bija būtisks pagrieziena Latvijas uzņēmēju domāšanā. Mūsējie saprata, ka ekonomikas balsts ir eksports. Kopš tā brīža ar pieaugošu apjomu AHK Latvijā strādā un balsta arī vietējos uzņēmumus viņu ceļā uz Vācijas tirgu. Vācija jau vairākus gadus ir trešais lielākais eksporta tirgus Latvijas uzņēmumiem, goda pjedestālu atdodot mūsu tiešajām kaimiņvalstīm (Lietuvai, Igaunijai). Mūsu darbinieki ir uzkrājuši vērā ņemamu pieredzi, palīdzot atrast Latvijas uzņēmumiem sadarbības partnerus – distributorus, tirdzniecības aģentus, iepircējus, vedot mūsējos tirdzniecības misijās uz Vāciju, organizējot kontaktbiržas, tai skaitā digitāli, palīdzot atvērt uzņēmumu Vācijā,

monitorējot iepirkumus, sniedzot konsultācijas. Jāņem vērā, ka AHK pakalpojumi ir maksas. Droši jautājiem mums, sagatavosim Jūsu vajadzībām atbilstošāko piedāvājumu.

Vai vari minēt kādus veiksmīgus Baltijas uzņēmumu piemērus Vācijā?

Esam palīdzējuši daudziem Latvijas uzņēmumiem, uzsākt vai palielināt noietu Vācijā. Tā viens būvmateriālu ražotājs jau pirmajā eksporta gadā sasniedza simtos tūkstošu mērāmu apgrozījumu. Plātņu mēbeļu ražošanas uzņēmums, pateicoties mūsu atrastajam sadarbības partnerim, veiksmīgi piedalās iepirkumos Vācijā un piegādā savas mēbeles mācību iestādēm, aprūpes namiem un armijas apgādei. Tā kādam iepakojumu ražotājam esam pavēruši durvis pie otrā lielākā maizes ražotāja Vācijā, kāds māju ražotājs gatavojas uzsākt piegādes Bauhaus veikalu tīklam.

Kas ir tie galvenie iemesli, kāpēc uzņēmumam ir vērts būt AHK biedram- kā savā ikdienā uzņēmums izjūt biedra priekšrocības?

AHK ir globāls tīkls, pārstāvēts vairāk kā 90 valstīs pasaulē. Pievienoties šim tīklam ir prestiži, tas ir goda jautājums vācu uzņēmumiem. Savukārt, Latvijas uzņēmums, pievienojoties AHK, parāda izpratni par Vācijas biznesa struktūru, kas vācu partneru acīs tiek vērtēts ļoti augstu. AHK logo ir labi atpazīstams vāciskajā biznesa vidē, tas ir zināms kvalitātes simbols, ko mēs piedāvājam biedriem izmantot savos reklāmas materiālos. AHK piedāvā izcilu tīklošanās platformu gan starp Latvijā reģistrētajiem vairāk kā 100 biedriem, gan starp Baltijas 500 biedriem, gan iespēju uzrunāt citus biedrus kādā no 90 pasaules valstīm, kur AHK ir pārstāvēta. Lai atvieglotu komunikāciju mūsu biedru starpā, esam radījuši īpašu AHK Baltijas valstu aplikāciju. Mūsu biedriem ir pieejams labumu grozs ar

vairāk kā 10 priekšrocībām sava ikdienas darba atvieglošanai, tostarp kontaktu saraksti Vācijā, atlaides mūsu pakalpojumiem.

Kas ir galvenās lietas, ko iesaki ņemt vērā, plānojot biznesa uzsākšanu Vācijā?

Vācijas tirgus ir lielākais Eiropā, ar zināmu protekcionismu un ieejas barjerām, kā arī ar milzīgu globālo konkurenci. Taču no tā nevajag baidīties. Ir skaidri jānedefinē savs produkts vai pakalpojums un tā mērķa grupa Vācijā, bieži vien sākumā pietiek koncentrēties vien uz kādu reģionu vai federālo zemi, un jāsāk strādāt. Pirms tam ieteicams saņemt kvalificētas konsultācijas no kompetentiem un pieredzējušiem padomdevējiem – juristiem, mārketinga speciālistiem, tai skaitā arī no mums, AHK. Ar katru gadu pieaug to Latvijas firmu skaits, kas izvēlas dibināt meitas uzņēmumu Vācijā. Tas priecē un liecina par zināmu briedumu mūsu uzņēmējiem un Latvijas ekonomikai kopumā.

CV

Māris Balčūns, Vācijas- Baltijas Tirdzniecības kameras (AHK) Latvijas biroja vadītājs, strādā AHK kopš 2012. gada. Līdzšinējās viņa specializācijas jomas ir divpusējo Vācijas- Latvijas ekonomisko attiecību veicināšana, konsultācijas biznesa kontaktu veidošanā, sadarbības partneru meklēšana un starpvalstu biznesa projektu vadība. Viņam ir maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā. Iepriekš strādājis tirdzniecības un nekustamo īpašumu jomās vairākos uzņēmumos ar vācu kapitālu.

Izstādes un izstāžu centri

Izstāžu bizness ir viens no MADE IN GERMANY produktiem, kura aizsākumi meklējami 19. gadsimta beigās. Šodien Vācijā ir aptuveni 70 starptautiska un reģionāla mēroga izstāžu centri. Izstāžu bizness ir viena no vadošajām pakalpojumu nozarēm Vācijā, kam ir būtiska vieta arī pasaules kontekstā: četri no desmit pasaulē lielākajiem izstāžu centriem atrodas Vācijā un katra otrā no pasaulē vadošajām izstāžu rīkotājsabiedrībām ir no Vācijas.

**Deutsche
Messe**

- Ekspozīcijas laukums: 392 453 m²
- Āra ekspozīcijas laukums: 58 000 m²
- Dalībnieki: 12 461
- Apmeklētāji: 107 2 757
- Vadošās izstādes: HANNOVER MESSE (rūpniecība), DOMOTEX (grīdas segumi), IAA (kravu transports un loģistika), LIGNA (kokapstrādes iekārtas)

messe.de

Messe
Düsseldorf

- Ekspozīcijas laukums: 262 727 m²
- Āra ekspozīcijas laukums: 43 000 m²
- Dalībnieki: 25 239
- Apmeklētāji: 1 087 534
- Vadošās izstādes: MEDICA (medicīna), interpack (iepakojums), boot (jahtas un laivas), drupa (poligrāfija), ProWein (vīns un alkoholiskie dzērieni)

messe-duesseldorf.com

koelnmesse

- Ekspozīcijas laukums: 285 000 m²
- Āra ekspozīcijas laukums: 100 000 m²
- Dalībnieki: 17 975
- Apmeklētāji: 555 744
- Vadošās izstādes: Anuga (pārtikas nozare), gamescom (IT spēles un izklaide), imm cologne (mēbeles un interjera dizains), Kind + Jugend (preces bērniem)

koelnmesse.com

messe frankfurt

- Ekspozīcijas laukums: 392 415 m²
- Āra ekspozīcijas laukums: 64 326 m²
- Dalībnieki: 10 171
- Apmeklētāji: 422 180
- Vadošās izstādes: Frankfurter Buchmesse (grāmatas un izdevējdarbība)

messefrankfurt.com

Hamburg Messe

- Ekspozīcijas laukums: 86 465 m²
- Āra ekspozīcijas laukums: 10 000 m²
- Dalībnieki: 2 393
- Apmeklētāji: 99 704
- Vadošās izstādes: SMM (jūrniecības tehnoloģijas), WindEnergy Hamburg (vēja enerģija), INTERNORGA (viesmīlība un gastronomija)

hamburg-messe.de

Messe Berlin

- Ekspozīcijas laukums: 190 000 m²
- Āra ekspozīcijas laukums: 157 000 m²
- Dalībnieki: 10 920
- Apmeklētāji: 477 258
- Vadošās izstādes: IFA (patērētāju elektronika), ILA (aviācija un kosmos), InnoTrans (satiksmes tehnoloģijas), FRUIT LOGISTICA (augļu un dārzeņu loģistika), ITB (tūrisms)

messe-berlin.com

LEIPZIGER MESSE

- Ekspozīcijas laukums: 111 300 m²
- Āra ekspozīcijas laukums: 70 000 m²
- Dalībnieki: 3 309
- Apmeklētāji: 322 644
- Vadošās izstādes: Leipziger Buchmesse, OTWorld (otrypēdija), Cadeaux (dāvanu un mājsaimniecības idejas)

leipziger-messe.de

NÜRNBERG MESSE

- Ekspozīcijas laukums: 180 000 m²
- Āra ekspozīcijas laukums: 50 000 m²
- Dalībnieki: 15 706
- Apmeklētāji: 388 814
- Vadošās izstādes: BIOFACH (bioloģiskā pārtika)

nuernbergmesse.de

Messe München

- Ekspozīcijas laukums: 200 000 m²
- Āra ekspozīcijas laukums: 414 000 m²
- Dalībnieki: 19 114
- Apmeklētāji: 970 115
- Vadošās izstādes: BAU (būvniecība), BAUMA (būvniecības tehnika un transports), IFAT (ūdens, atkritumu un izejvielu saimniecība), transport logistic (loģistika), INTERFORST (mežsaimniecība), productronica (ražošanas procesi), iba (maize un konditorejas izstrādājumi).

messe-muenchen.de

Kāpēc ir vērts piedalīties izstādēs Vācijā

Nr. 1 pasaulē

Vācija ir vadošais izstāžu tirgus pasaulē, organizējot 160 - 180 starptautiskās un reģionālās izstādes gadā. Šis ir tirgus, kur notiek divas trešdaļas pasaules lielāko izstāžu. Katru gadu izstāžu organizatori Vācijā spēj pulcēt 180 000 dalībniekus un 16 miljonus apmeklētājus. Starptautiskās izstādes ir komunikāciju un inovāciju forumi, kas atspoguļo pasaules tirgus tendences un apvieno partnerus no visas pasaules.

Centrālā atrašanās vieta

Vācijas izstāžu tirgus darbojas kā spēcīgs starptautiskās uzņēmējdarbības magnēts, kas optimāli aizsniedzams no visiem pasaules ekonomiskajiem centriem, pateicoties izcilai gaisa un sauszemes infrastruktūrai.

Moderna izstāžu infrastruktūra

Vācijā ir 25 starptautiskas vai reģionālas nozīmes izstāžu centri ar kopējo ekspozīciju 2,8 miljoni m². Četri no astoņiem pasaulē lielākajiem izstāžu centriem atrodas Vācijā un desmit Vācijas izstāžu centru ekspozīcijas pārsniedz 100 000 m². Savukārt, reģionālo izstāžu centru lielums mērāms 380 000 m².

Tirgus situācijai atbilstoši izstāžu koncepti

Vācijas izstādes ir orientētas uz attiecīgās nozares ilgtermiņa ekonomisko izaugsmi, tās atspoguļo nozares virzību un izaugsmes spēku. Ciešā triju pušu – izstāžu organizatoru, dalībnieku un apmeklētāju sadarbībā, tiek radīti ilgtspējīgi, uz tirgu orientēti specializēto izstāžu koncepti, kas tiek realizēti attiecīgajai industrijai vispiemērotākajā laikā.

Augsta starptautisko uzņēmēju īpatsvars

Augstā starptautisko uzņēmēju interese un īpatsvars Vācijā organizētajās izstādēs, tiek uzskatīts par Vācijas izstāžu īpašo konkurences priekšrocību. Aptuveni 60% no 180 000 izstāžu dalībnieku katru gadu ierodas no ārvalstīm, trešdaļa no tiem no valstīm ārpus Eiropas un 35% no 16 miljoniem izstāžu apmeklētāju nāk no ārvalstīm.

Profesionālisms

Vācijas izstāžu sabiedrības ir biznesa izstāžu organizēšanas profesionāļi. Dažas no tām rīko līdz pat 20 pasaules mēroga izstādes gadā. Viņu komandās ir pieredzējuši starptautiskā biznesa eksperti, profesionāļi un augsti kvalificēti izstāžu biznesa speciālisti.

Augstu standartu serviss un pakalpojumi

Vācijas izstāžu rīkotāji savā piedāvājumā ir iekļāvuši arī plašu servisa pakalpojumu spektru, kas nepārtraukti tiek aktualizēts un papildināts. Viņi sniedz atbalstu izstāžu dalībniekiem gan ar ceļojumu un viesnīcu rezervēšanu, gan ar preses darbu un mārketinga aktivitātēm, kā arī piedāvā regulāri aktuālu informāciju par norisēm pasaules tirgū.

Izcila cenas un pakalpojuma attiecība

Salīdzinot stenda īres cenas pasaules izstāžu centros, Vācijas izstāžu centru ekspozīcijas kvadrātmetra izcenojumi tiek novērtēti kā vidēja līmeņa izmaksas. Tajā pašā laikā izstāžu apmeklētāju kvalitāte un kvantitāte saņem visaugstākā līmeņa novērtējumu. Attiecīgi izmaksas par apmeklētāja kontaktu veidojas zemas, salīdzinot ar citu starptautisko izstāžu organizatoru izmaksu kalkulācijām.

Ja Jums ir jautājumi par Vācijas izstādēm, lūdzu, sazinieties ar mums – ar prieku palīdzēsim. Ieskatieties arī mūsu mājaslapā izstades.de

Solveiga Āboliņa
Deutsche Messe AG pārstāve Latvijā
Hamburg Messe un Congress GmbH pārstāve Latvijā
Tel. 67321313
solveiga.abolina@ahk-balt.org

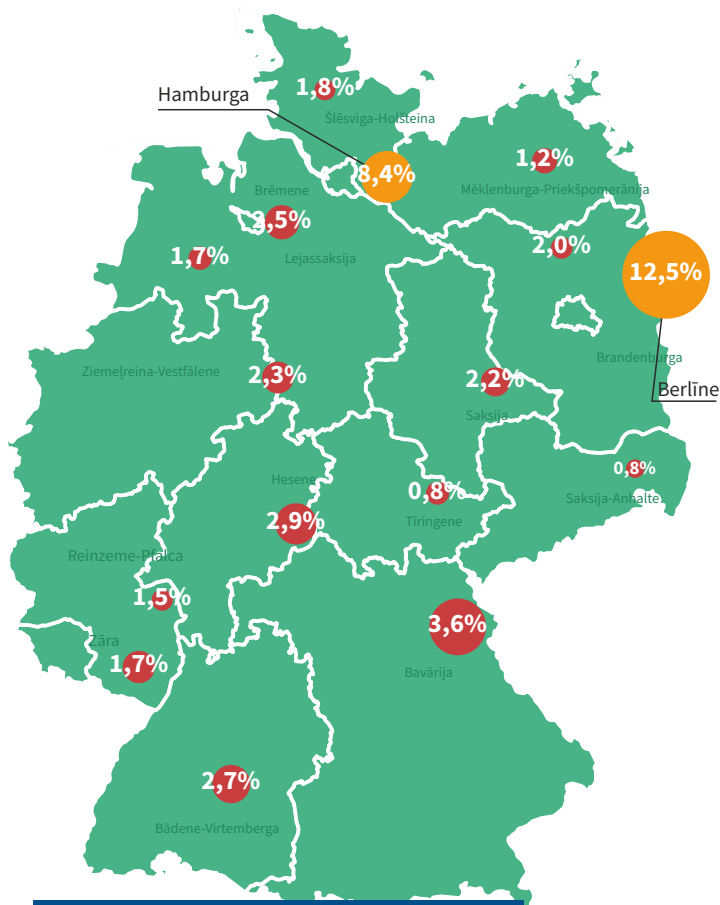

Maija Pāvila
Messe Berlin GmbH pārstāve Latvijā
Tel. 66117443
maija.pavila@ahk-balt.org

Vineta Šķērīte
Messe Düsseldorf GmbH pārstāve Latvijā
Tel. 67508260
vineta.skerite@ahk-balt.org

„Karstais punkts” Eiropas centrā

Startup uzņēmumu skaits: **vairāk nekā 61 000**
 Investīcijas 2024. gadā **7 mljrd. EUR**
 Galvenās darbības jomas: IKT, medicīna un veselība, pārtika un plaša patēriņa preces, mobilitāte un loģistika
 Programmētāja vidējā bruto alga: 3850 EUR

Jaundibinātie startup uzņēmumi uz 100.000 iedzīvotājiem, % (2023)

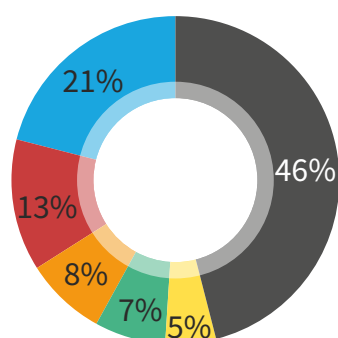
avots: Startup Verband Deutschlands
 ● Federālās zemes
 ● Definītie un izvērtētie dibināšanas reģioni

Londona, Parīze, Telaviva, Helsinki? Pareizi – tie visi ir spēcīgi startup centri. Un tomēr pēdējos gados daudzi jaunu uzņēmumu dibinātāji ir izvēlējušies galvenokārt Berlīni. Iemesli ir saprotami: Vācijas galvaspilsēta piedāvā izdevīgākas īres cenas un algu izmaksas nekā citas metropoles. Tā ir vibrējoša platforma dibinātājiem un atrodas pašā kontinenta sirdī. Turklāt Vācijas spēcīgais vidusslānis rada lieliskas biznesa iespējas, jo industrijas sektors meklē radošus partnerus un vēlas attīstīties. Un tas nav raksturīgi tikai Berlīnei, bet gan visai valstij.

Lielākā daļa startup uzņēmumu darbojas šādos sektoros: informācijas un komunikāciju tehnoloģijas 29,7%, medicīna un veselības aprūpe 10,6 %, pārtika un uzturs/patēriņa preces 10,2 %, automobiļi un mobilitāte/loģistika 5,7 %, rūpniecības preces 4,2 %.

Līdzās daudziem lokāliem tīkliem Vācijā ir izveidojušās arī struktūras, kas atsevišķās federālajās zemēs vai pat visā valstī saved kopā jaunos uzņēmējus. Tas ir būtiski kaut tikai tādēļ, ka Vācija ar vairāk nekā 80 miljoniem iedzīvotāju jaunu uzņēmumu dibinātājiem ir grūti iekarojams tirgus. Jauna produkta ieviešana var maksāt daudz naudas, tātad arī ciest neveiksmi ir dārgi. Turklāt vācu kredīta devējiem ir tendence uzņēmējiem nedot otru iespēju. Tādēļ ir ieteicams pietiekami daudz laika investēt, lai labi sagatavotos, un uz vietas atrast labu un uzticamu partneri. Jaunu uzņēmumu dibinātāji var konsultēties gan Vācijas federālajā startup apvienībā (Bundesverband deutscher Startups), gan arī, piemēram, platformā Startup Germany.

2024. gadā Vācijas startup uzņēmumi kopumā saņēma vairāk nekā 7 miljardus eiro riska kapitāla finansējumu. Investīciju apjoms joprojām ir ievērojami zemāks nekā 2021. rekordgadā (17,4 miljardi eiro). Tomēr attīstība liecina, ka uzticība Vācijas startup uzņēmumiem atgriežas.

Startup uzņēmumu kategorijas (2024)

- programmatūras
- medicīna
- pārtika
- e-komercija
- rūpniecība
- cits

Internacionalizācija

Lai gan gandrīz puse (46,7%) startup uzņēmumu savus apgrozījumus gūst tikai Vācijā, vairāk nekā 80% turpmāk plāno internacionalizēties. Iemesli tam ir jaunu tirgu un starptautisko mērķgrupu apgūšana, kā arī tehniskā apmaiņa ar ārvalstu ekspertiem, jaunu metožu ieviešana un sadarbība ar vietējiem uzņēmumiem un tīkliem. Kā lielākie internacionalizācijas šķēršļi tiek minēti atšķirīgā likumdošana un regulējums, kā arī nodokļu sistēma. Starp citu, vācu startup uzņēmumi lielākoties jau ir starptautiski, jo gandrīz katrs desmitais vācu startup dibinātājs un aptuveni trešā daļa darbinieku nāk no ārvalstīm.

Par

- Labs ģeogrāfiskais stāvoklis
- Piekļuve lielākajam Eiropas tirgum
- Spēcīga tirgus un uzņēmuma orientācija uz starptautisko vidi
- Ievērojama lielo rūpniecības koncernu interese
- Līdzās Berlīnei ir arī citi nozīmīgi startup un dibināšanas centri citos reģionos
- Stabila ekonomiskā un politiskā vide
- Augsta klientu pirkspēja
- Daudz reģionālo tīklu

Pret

- Nepārskatāma atbalsta sistēma
- Augsts risks
- Reģionos slikts interneta savienojums
- Daļēji viduvējas angļu valodas zināšanas
- Daļēji apgrūtināta kontaktu dibināšana ar lieliem uzņēmumiem
- Pilnīga tirgus apgūšana ir apgrūtināta federālās sistēmas un lielās platības dēļ
- Mārketinga ir dārgs
- Salīdzinoši augsta personāla izmaksas
- Speciālistu trūkums mazāk attīstītajos reģionos

Seši Vācijas startup uzņēmumi, kurus būtu jāiegaumē

Pitch.com

Prezentācija ir būtiska ikdienas darba sastāvdaļa. Neatkarīgi no tā, vai nelielās darba sanāksmēs vai uz lielās skatuves daudzu cilvēku priekšā - liela loma ir prezentācijas programmatūrai. 2018. gadā dibinātais Berlīnes jaunuzņēmums Pitch ir izvirzījis sev par mērķi attīstīt mūsdienīgu prezentācijas programmatūru, kas idejas realizē vienkārši un ar stilu.

Kontist.com

Kontist ir pirmā banku lietotne, kas īpaši pielāgota pašnodarbināto personu vajadzībām. Nodokļu reāllaika aprēķinam vajadzētu palīdzēt sekot izmaksām. Tāpat Kontist kontu var sasaistīt arī ar grāmatvedību – tādēļ Kontist šajā jautājumā sadarbojas ar dažādiem partneriem. 2016. gadā dibinātais startup uzņēmums atrodas Berlīnē.

Deepl.com

DeepL ir uzņēmums no Ķelnes, kas ir attīstījis mākslīgo intelektu tekstu izpratnei un tulkošanai. Tulkojot DeepL aptver deviņas valodas, ieskaitot vācu, angļu, portugāļu un krievu valodu, un tas ir pieejams kopš 2017. gada vasaras. Kopš ieviešanas brīža šo tulkošanas sistēmu ir izmantojuši vairāk nekā 100 miljoni lietotāju.

Lilium.com

Stāvēt satiksmē stundām ilgi? Drīz tā varētu būt vēsture. Lilium, kas atrodas netālu no Minhenes, vēlas mainīt mūsu pārvietošanās ieradumus ar gaisa taksometru - Lilium Jet. Gaisa taksometrs var sasniegt ātrumu līdz 300 km/h, un tajā ir vieta četriem pasažieriem un pilotam. Lilium Jet tiek darbināts tikai ar elektrību. Uzņēmums, kas dibināts 2015. gadā, jau nodarbina vairāk nekā 300 darbiniekus.

Aipark.io

Autostāvvietas meklēšana pilsētā ir kaitinoša, laiku tērējoša nodarbe steidzīgajā ikdienā. Iespējams, braukāšana ap kvartālu, meklējot brīvu stāvvietu, drīz varētu būt pagātne. Airpark, kuram ir biroji Braunšveigā un Berlīnē, reāllaikā sniedz datus par stāvvietām vairāk nekā 200 pilsētās un 14 valstīs. Airpark tika dibināts 2017. gadā.

Nebenan.de

Pilsētas anonimitātē ātri vien var zaudēt kontaktus ar kaimiņiem - nebenan.de par savu misiju uzskata šo kontaktu zudumu novērš. Kaimiņattiecību platforma, kas izveidota 2015. gadā, palīdz dalīties, apmainīties un vairāk savstarpēji komunicēt 1,3 miljoniem lietotāju vairāk nekā 7000 aktīvās apkaimēs. Startup uzņēmums, kas dibināts Berlīnē, ir plaši izplatīts visās lielākajās Vācijas pilsētās un arī lauku rajonos.

Uzmanību! Tiesiskās iespējas un grūtības Vācijā

Darbspēka norīkošana

Apakšuzņēmējam ar mītnes vietu Igaunijā, Latvijā vai Lietuvā, kas ar vācu ģenerālu uzņēmēju noslēdz darbuzņēmuma līgumu, kura ietvaros savu darbu veikšanai uz Vāciju nosūta darbiniekus, pret saviem darbiniekiem ir jāizturas saskaņā ar Vācijas Darba ņēmēju norīkošanas likumu. Tas paredz to, ka ir jāmaksā Vācijas likumdošanā noteiktā spēkā esošā minimālā alga, jānodrošina atvaļinājums vismaz 24 darbadienas (ieskaitot sestdienas), kā arī jāievēro iespējamo pastāvošo kopīgumu darbības joma. Arī drošības noteikumiem un dažādiem citiem darba nosacījumiem ir jāatbilst Vācijas likumdošanai. Turklāt atsevišķās nozarēs spēkā ir paziņošanas pienākums, respektīvi, darba ņēmēji ir jādeklarē atbildīgajā muitas iestādē.

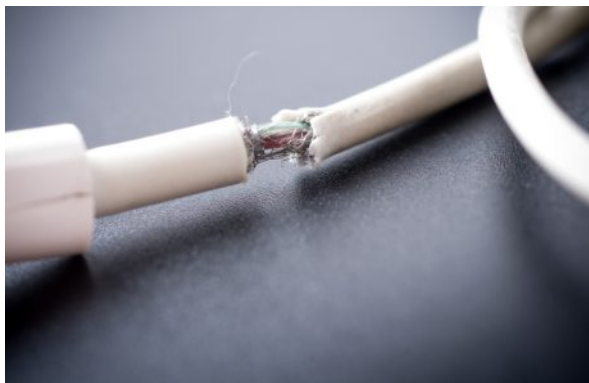
Nekustamais īpašums: pirkšana vai īre?

„Pirkt vai īrēt?“ Šo jautājumu uzdod katrs uzņēmums, kas Vācijā uzsāk uzņēmējdarbību ar savu personālu. Katrā ziņā palīdzēt var mākleru biroji, kas sniedz konsultācijas par abu variantu priekšrocībām un trūkumiem. Pirkšana ilgtermiņā var būt izdevīgāka, tomēr atkarībā no atrašanās vietas ir jāreķinās ar vienreizēju nekustamā īpašuma iegādes nodokli 3,5%–6,5% apmērā. Turklāt regulāri ir jāmaksā nekustamā īpašuma nodoklis, kas arī ir atšķirīgs atkarībā no reģiona. Daudzās pilsētās ir pieejami saistoši īres piedāvājumi, tomēr labākajos rajonos tie var būt ļoti dārgi. Īres paaugstināšana ir iespējama tikai šaurās robežās un tādējādi dod tiesības īres līguma ārkārtas uzteikšanai. Uzteikums bez īpaša iemesla parasti ir iespējams, tikai ievērojot sešu līdz deviņu mēnešu termiņu.

Biroja serviss

Vai man ir jāierīko noteikta uzņēmuma atrašanās vieta, pirms es uzsāku savu uzņēmējdarbību? Nē. Pastāv iespēja izmantot tā saucamo biroja servisu. Vācijas pakalpojumu sniedzējs uzņemas biroja, sekretariāta un mārketinga pakalpojumu sniegšanu. Klienti šo uzņēmumu uztver tā, it kā tas būtu vācu uzņēmums, ņemot vērā to, ka tam jau ir Vācijas adrese un tālruņa numurs. Piemērota pakalpojumu sniedzēja meklējumos var palīdzēt, piemēram, AHK (Ārējās tirdzniecības kamera).

Pirkuma trūkums un atbildība par produktu

Ja pārdotajā produktā tiek konstatēts trūkums, pārdevējs principā ir pircēja kontaktpersona. Tas ir spēkā neatkarīgi no tā, kas ir produkta ražotājs. Saskaņā ar Vācijas likumdošanu par trūkumu var runāt tad, ja faktiskais produkts neatbilst solītajam sniegumam. Lai gan pārdevējiem ir jāatlīdzina zaudējums, no ražotāja tomēr var pieprasīt kompensāciju. Turklāt ražotājam neatkarīgi no viņa vainas ir jāgarantē iespējamā personai nodarītā kaitējuma vai materiālo zaudējumu segšana, kas var rasties viņa nepilnīgā produkta dēļ.

Kreditoru tiesības maksātnespējas gadījumā

Maksātnespējīga vācu darījumu partnera kreditoram ir jārikojas ātri. Tiklīdz ir uzsākts maksātnespējas process, rakstveidā maksātnespējas administratoram ir jāiesniedz prasījums. Tam ir jābūt tik precīzam, cik vien iespējams, norādot visus pierādījumus, piemēram, līguma dokumentāciju. Ja maksātnespējas administrators prasījumam neiebilst, šī daļa kļūst par maksātnespējas masu. Līdzko sadalījuma plāns tiek īstenots, kreditors no maksātnespējas masas saskaņā ar sadalījuma plāna kvotu saņem sava zaudējuma kompensāciju. Lai pārliecinātos, vai partneris vēl nav maksātnespējīgs, ieteicams ieskatīties tīmekļa vietnē www.insolvenzbekanntmachungen.de.

Datu tirdzniecība

E-pastu izsūtīšana potenciālajiem klientiem – vai tas, ņemot vērā Vācijas stingro datu aizsardzību, ir iespējams? Šķietami vienkāršākais ceļš, lai uzrunātu daudz jaunus klientus, ir masu e-pasta izsūtīšana. Tomēr reklāmu Vācijā nedrīkst vienkārši izsūtīt uz e-pasta adresēm. Reklāmas e-pasti, ņemot vērā datu aizsardzības tiesības, ir atļauti tikai tad, ja potenciālais klients tiem ir devis tiešu atļauju vai vismaz piekritis savu datu izmantošanu reklāmas nolūkiem. Pat tad, ja potenciālais klients savu e-pasta adresi ir iedevis brīvprātīgi vizītkartes formā, to var izmantot tikai tad, ja tās izmantošana ir nepārprotami vēlama. Ja e-pastu izsūtīšana tiek veikta uz „nopirktām” adresēm vai dati tiek ievākti internetā, pastāv zaudējumu atlīdzināšanas risks. Tas pats attiecas uz klienta piekrišanu – ja tā ir vecāka par diviem gadiem, tā vairs nav spēkā.

Uzņēmuma dibināšana Vācijā

Komerccarbības juridiskās formas izvēle Vācijā

	Individuāls komersants	Personālsabiedrības		Kapitālsabiedrības		
		OHG Pilnsabiedrība	KG Komandītsabiedrība	GmbH Sabiedrība ar ierobežotu atbildību	UG Uzņēmēja sabiedrība (ar ierobežotu atbildību)	AG Akciju sabiedrība
Pamatkapitāls	nav	nav	nav	vismaz 25 000 EUR	1 EUR	vismaz 50 000 EUR
Īpatnības	Neierobežota atbildība, atbild ar visu savu mantu	Sabiedrība un tās valdes locekļi atbild neierobežoti un solodāri	Komandīta atbildība attiecībā uz sabiedrības kreditoriem ir ierobežota ar viņa ieguldījuma apmēru, bet pārējo personiski atbildīgo sabiedrības biedru (komplementāru) atbildība nav ierobežota	Atbild tikai ar uzņēmuma mantu Var būt gadījumi, kad sabiedrības izpilddirektors/valdes priekšsēdētājs atbild arī ar savu personīgo mantu		

Svarīgākās komerccarbības juridiskās formas: GmbH un UG

Baltijas valstu komerccarbības juridiskajām formām OÜ/SIA/ UAB Vācijā atbilst visbiežāk izvēlēta uzņēmumu juridiskā forma „sabiedrība ar ierobežotu atbildību” jeb GmbH. Tā ir privāto tiesību subjekts – juridiska persona, kas ir viens no kapitāl- sabiedrību veidiem un ko reglamentē atsevišķs likums GmbHG jeb Likums par sabiedrībām ar ierobežotu atbildību. GmbH galvenā priekšrocība ir tāda, ka dibinātāji (ar pāris izņēmumiem) vairs neatbild ar visu savu personīgo mantu, atbildība ir ierobežota uzņēmuma kapitāla apjomā. Darījumi tiek slēgti sabiedrības vārdā. Par ienākumiem nav jāmaksā iedzīvotāja ienākuma nodoklis (Einkommenssteuer), bet gan uzņēmuma ienākuma nodoklis (Körperschaftsteuer), kas šobrīd ir tikai 15%. Juridiskajai formai GmbH Vācijā ir ļoti laba slava, un darījumu pasaulē tā liecina arī par uzņēmēja nopietnību.

Katrā sabiedrībā ar ierobežotu atbildību (GmbH) ir nepieciešams izpilddirektors (atbilstoši kā Latvijā valdes loceklis), kas pārstāv sabiedrību. Izpilddirektoram ir plašas tiesības un pilnvaras, tomēr, iespējams, nepildot savus pienākumus, viņam nākas arī atbildēt ar savu personīgo mantu. Arī nerezidents var kļūt par izpilddirektoru. Nav obligāti nepieciešama pastāvīgā dzīvesvietas adrese Vācijā. Šim izpilddirektoram Vācijā vienīgi ir jānodrošina atbildīgā persona, kas darbosies kā kontaktpersona ar valsts u.c. iestādēm.

Lai nodrošinātu sabiedrības grāmatvedību, nav obligāti jāpieņem darbā savi darbinieki, bet grāmatvedību var nodot

nodokļu konsultantu vai ārštata grāmatvežu rokās. Ļoti svarīgi, lai šī persona būtu zinoša atbilstošu grāmatvedības procedūru izpildē. Iesniedzot gada pārskatu un nodokļu deklarāciju, pirms tam tiem obligāti ir jāveic audits. Ir ieteicams tomēr iegūt pamatzināšanas Vācijas grāmatvedībā - attiecīgas apmācības piedāvā vietējās institūcijas vai tirdzniecības kameras.

Kopš 2008. gada Vācijā ar mērķi veicināt jaunu uzņēmumu dibināšanu papildus GmbH ir ieviests vēl viens pievilcīgs juridiskās formas paveids, tā sauktā uzņēmēja sabiedrība jeb UG (ar ierobežotu atbildību). Tomēr, pretēji GmbH, kam ir nepieciešams pamatkapitāls 25 000 eiro apmērā, UG ir iespējams nodibināt jau ar viena eiro pamatkapitālu. Tomēr šai juridiskajai formai Vācijā ir arī attiecīgāki sliktāka slava, jo kreditoriem nav palāvības, ka viņiem būs darīšana ar maksāspējīgu partneri, un viņu prasījumi tiks apmierināti. Arī bankas UG ļoti reti piešķir aizdevumus. Savukārt šīs juridiskās formas sabiedrības dibināšanas process ir daudz vienkāršāks nekā GmbH gadījumā.

GmbH pamatkapitālā iespējams ieguldīt arī pamatlīdzekļus (tā sauktā Sachgründung jeb materiālā dibināšana). Tas nozīmē, ka kā ieguldījumu pieņem nevis naudas līdzekļus, bet gan mantu, piemēram, automašīnu vai zemes gabalu. Jāpiemin arī, ka GmbH reģistrācijas brīdī parasti ir nepieciešams iemaksāt tikai pusi no pamatkapitāla summas. GmbH ir jāreģistrē Uzņēmumu reģistrā.

Piecos soļos par GmbH

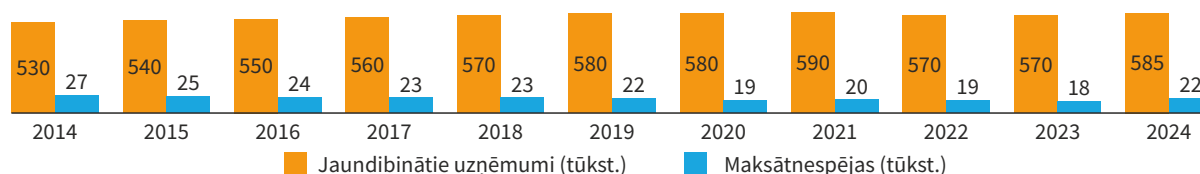
Vācijā GmbH dibināšana, neskaitot pamatkapitālu un maksu par juridiskajām konsultācijām, izmaksā apmēram 450 - 1000 eiro. Vācijas tirdzniecības un rūpniecības kameras (IHK) piedāvā standartveidā sagatavotus sabiedrības dibināšanas līgumu paraugus.

Vienošānās 1	Ar atbildīgo IHK pārrunāt sabiedrības nosaukumu un uzņēmējdarbības mērķi
Dokumenti 2	- Sabiedrības dibināšanas līgums/statūti - Dibināšanas sapulces protokols - Sabiedrības dalībnieku saraksts
Apliecināšana 3	- Dibināšanas dokumentu apliecināšana pie notāra Oficiālā GmbH dibināšana Izmaksas: sākot no 375 EUR
Kapitāls 4	- Uz GmbH vārda tiek atvērts norēķinu konts - Pamatkapitāla iemaksa – vismaz pusi no pamatkapitāla noteiktās 25 000 EUR summas, iespējams apmaksāt arī ar mantisko ieguldījumu, piemēram, nekustamo īpašumu, patentu vai pamatlīdzekļiem - Par neiemaksāto pamatkapitāla summas daļu dibinātāji atbild ar savu personīgo mantu - Uzmanību! Atvērt kontu var tikai ar notariāli apliecinātu dibināšanas dokumenta norakstu - Izmaksas: 0 līdz 50 EUR (atkarīgs no attiecīgās bankas) - Ilgums: 1 diena
Reģistrācija 5	Reģistrācija uzņēmumu reģistrā - Reģistrācijas dokumenti ir personīgi jāparaksta sabiedrības izpilddirektoriem - Tiesas izdevumi: 150 EUR - Ilgums: 1-2 nedēļas, komercdarbību var uzsākt iepriekš Šajā brīdī GmbH dibināšanas akts iegūst juridisku spēku Attiecīgās komercdarbības reģistrācija IHK vai arī komercdarbības pārvaldē - Dalība attiecīgā reģiona IHK ir obligāta - Izmaksas: 10 līdz 60 EUR - Ilgums: 1 diena Reģistrācija finanšu pārvaldē (Finanzamt) - Nodokļu maksātāja numura pieprasīšana

Pastāvīgās pārstāvniecības (filiāles) dibināšana Vācijā

Ja Latvijas uzņēmums vēlas izvērst savu darbību Vācijā, tam nav obligāti uzreiz jādibina patstāvīgs meitasuzņēmums. Uzņēmums var apsvērt iespēju atvērt pastāvīgo pārstāvniecību. Tas ir nepatstāvīgs veidojums, kam nav patstāvības pazīmju attiecībā uz galveno uzņēmumu. Vienkārši uzņēmuma darbība notiek teritoriāli dažādās vietās, tam nav savs uzņēmuma nosaukums, un rēķini tiek izstādīti galvenā uzņēmuma vārdā. Šāda uzņēmuma veids nav jāreģistrē Vācijas Uzņēmumu reģistrā. Pietiek vien ar uzņēmuma saimnieciskās darbības pieteikumu. Uz uzņēmuma veidlapām ir jānorāda Latvijas uzņēmuma reģistrācijas dati. Pastāvīgās pārstāvniecības peļņa ar nodokli tiek aplikta Vācijā. Nodokļu apjoms ir atkarīgs no galvenā uzņēmuma juridiskās formas. Tas atbilst nodokļiem, kas jāmaksā uzņēmumam ar līdzīgu juridisko formu Vācijā. Pastāvīgās pārstāvniecības peļņa, kas Vācijā tiek aplikta ar nodokļiem, balstoties uz līgumu par nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanu, galvenā uzņēmuma valstī ir atbrīvota no nodokļiem. Vairāk informācijas sniedz Centrālā nodokļu iestāde (Bundeszentralamt für Steuern: www.bzst.de; www.germantaxes.info).

Jaundibinātie un likvidētie uzņēmumi tūkst.

Avots: Statistische Bundesamt

Personāla atlase un darba tiesības

Kā atrast darbiniekus?

Ar vairāk nekā 46,2 miljoniem nodarbināto iedzīvotāju Vācija ir Eiropā lielākais darba tirgus. Kvalificētu darbaspēku var atrast visā valstī. Vācijā dažādos reģionos laika gaitā ir izveidojušies konkrētas jomas uzņēmējdarbības klasteri, un līdz ar to šeit var atrast augsti kvalificētus attiecīgās nozares speciālistus. Algas strukturāli vājākos reģionos un Vācijas austrumos ir zemākas nekā lielpilsētās un Vācijas rietumu un dienvidu daļā. Darba devēji vakanto vietu sludinājumus var ievietot dienas laikrakstos, žurnālos vai tiešsaistes darba biržās. Tāpat ir arī personāla atlases biroji, kas palīdzēs atrast nepieciešamos darbiniekus. Profesionālus personāla atlases pakalpojumus uzņēmējiem bez maksas piedāvā arī Vācijas Federālā nodarbinātības aģentūra (Bundesagentur für Arbeit), turklāt tās filiāles ir atrodamas visā Vācijas teritorijā (www.jobboerse.arbeitsagentur.de).

Darba tiesības

Darba līgumu var noslēgt kā rakstveidā, tā mutvārdos. Vēlākais vienu mēnesi pēc darba attiecību uzsākšanas darba devējam vienošanās noteikumi par darbu ir jāfiksē rakstiski, un tas jau darbojas kā pierādījums, un tas jānodod darbiniekam. Ja trūkst rakstiskas formas, tas darba līgumu nepadara par spēkā neesošu. Parasti darba līgumu slēdz uz nenoteiktu laiku. Tomēr īpašos apstākļos ir iespējams slēgt arī terminētu darba līgumu. Terminēta līguma darbības laiks ir jāfiksē rakstveidā līguma noslēgšanas brīdī (iespējams, mutiski), pretējā gadījumā termiņš nav spēkā un darba līgums ir noslēgts uz nenoteiktu laiku. Vēlāka rakstiska fiksācija nemaina termiņu, par kuru puses ir vienojušās iepriekš. Turklāt terminēts līgums bez pamatota termiņa ierobežojuma nedrīkst pārsniegt divus gadus. Šim noteikumam ir arī izņēmumi – jaundibinātos uzņēmumos darba devējs ar saviem darbiniekiem var noslēgt terminētus darba līgumus uz četriem gadiem. Ja ir svarīgi iemesli, tad terminētos līgumus ir iespējams arī pagarināt uz ilgāku laiku kā divi gadi. Tomēr šādā gadījumā noteikti vajadzētu iepriekš konsultēties ar juristiem. Darba līgumā parasti ir atrunāts darba laiks, darba tiesisko attiecību ilgums, darba veids, atalgojums, darbinieka tiesības saņemt atvaļinājumu un darba tiesisko attiecību izbeigšanas termiņi. Ja attiecīgajā nozarē pastāv koplīgumi un vienošanās starp darba devēju un uzņēmuma darbinieku pilnvarotajiem pārstāvjiem, tad ir jāņem vērā arī tajos iekļautās atrunas.

Atalgojums

Atalgojuma apmēru Vācijā nosaka brīvi, darba devējam vienojoties ar darbinieku. Tomēr kopš 2015. gada visā valstī ir noteikts vienots minimālā atalgojuma apmērs. Darba atalgojumu parasti izmaksā, pārskaitot to uz darbinieka norēķinu kontu. Maksāt algu skaidrā naudā gan nav aizliegts, tomēr tas nav ierasti. Atkarībā no uzņēmuma darbinieku vienošanās un/vai amata darbiniekam var tikt piešķirts dienesta telefons, automašīna, kā arī uzņēmuma papildus fondētais vecuma pensijas uzkrājums. Novembrī darba devēji darbiniekiem parasti mēdz izmaksāt tā saukto Ziemassvētku prēmiju, kas parasti ir viena mēneša algas apmērā, kaut arī Vācijas normatīvie akti to neparedz kā obligātu pienākumu. Daudzi uzņēmumi saviem darbiniekiem vasarā izmaksā arī papildu atvaļinājuma naudu pusmēneša algas apmērā, līdz ar to daudzās nozarēs darbiniekiem ir ierasts gadā saņemt 13 ½ mēnešu atalgojumu.

Minimālais atalgojums	12 eiro stundā bruto (atsevišķās nozarēs arī augstāks)
Vidējais atalgojums	4 701 eiro mēnesī bruto (2024. gadā)
Pārbaudes laiks	maks. 6 mēneši
Darba laiks	8 stundas dienā, 40 stundas nedēļā (atļauts ir arī darbs sestdienās, līdz ar to nedēļā ir atļauts 48 stundu darba laiks). Svētdienas bez izņēmuma ir brīvdienas.
Virsstundas	Īpašos apstākļos darba laiku ir iespējams pagarināt līdz maksimāli 10 stundām dienā (60 stundām nedēļā), Darba devējs var pieprasīt virsstundas, ja pastāv atbilstoša līgumiska vienošanās vai ārkārtas situācija; darbiniekiem ir tiesības par šīm virsstundām pieprasīt papildu atvaļinājumu nākamo sešu mēnešu laikā.
Tiesības saņemt atvaļinājumu	Vismaz četras darba nedēļas, kā nedēļu rēķinot 5 dienas, tātad 20 atvaļinājuma dienas. Tomēr daudzās nozarēs ir ierasts līdz pat 30 dienu atvaļinājums gadā. Jāņem vērā arī dažādās federālajās zemēs atšķirīgās svētku dienas un skolēnu brīvdienas, kas var būtiski ietekmēt atvaļinājuma perioda izvēli.

Tiesības iesaistīties lēmumu pieņemšanā

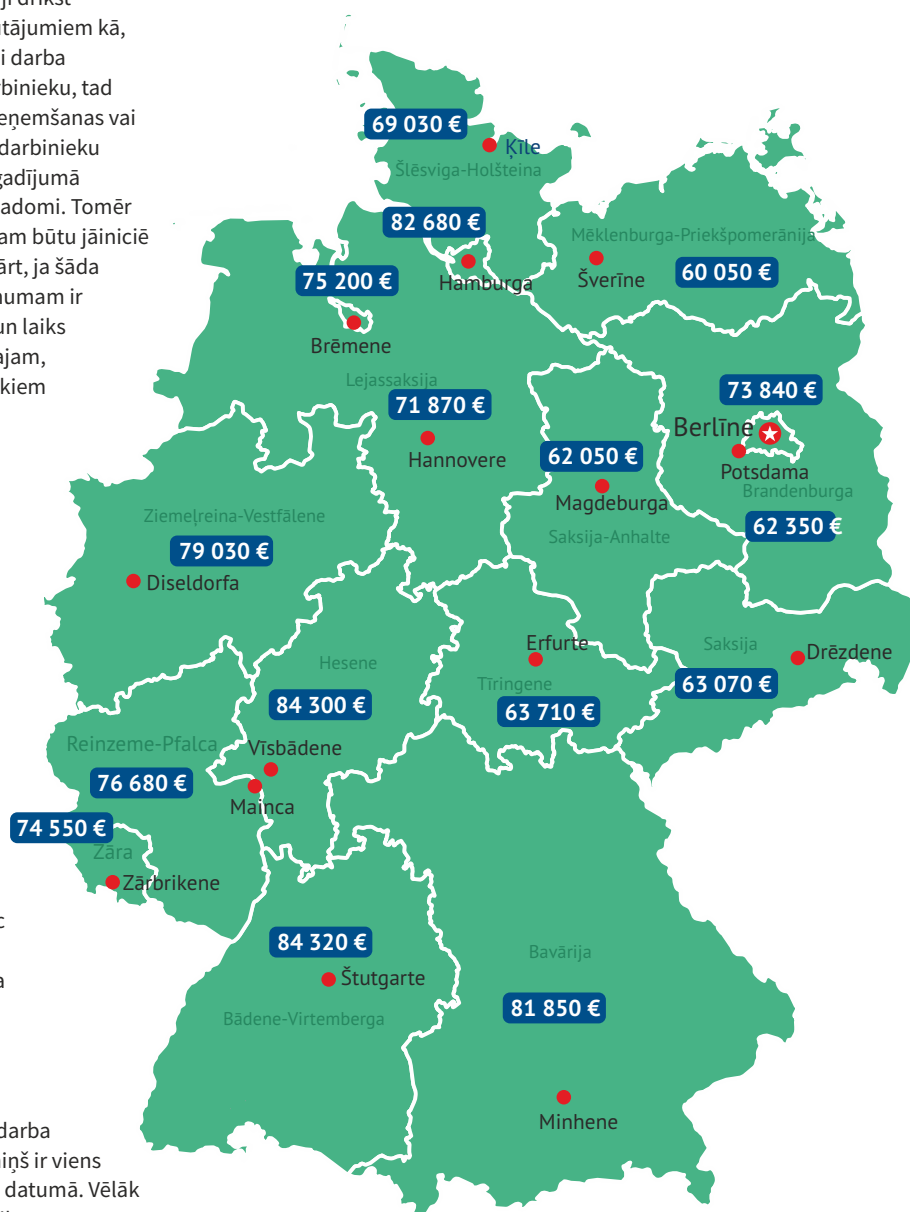
Ja uzņēmumā ir vismaz pieci darbinieki, tad viņi var pieprasīt uzņēmumā izveidot arodbiedrību darbinieku pārstāvniecību (Betriebsrat). Šie pilnvarotie darbinieku pārstāvji drīkst iesaistīties lēmumu pieņemšanā par tādiem jautājumiem kā, piemēram, darba laiks, uzvedība uzņēmumā vai darba aizsardzība. Ja uzņēmumā ir vairāk nekā 20 darbinieku, tad darba devējam pirms katra jaunā darbinieka pieņemšanas vai pārcelšanas citā amatā ir jāinformē pilnvarotie darbinieku pārstāvji un jāsaņem viņu piekrišana. Jebkurā gadījumā darbinieka atlaišana jāaskaidro ar uzņēmuma padomi. Tomēr nav noteikts pienākums, ka darba devējam pašam būtu jāinformē šādu darbinieku pārstāvju pilnvarošana. Savukārt, ja šāda kolektīvā pārstāvniecība ir izveidota, tad uzņēmumam ir jāsedz tās izmaksas, kā arī jānodrošina resursi un laiks pilnvaroto pārstāvju sanāksmēm. Līdzās minētajam, noteiktām darbinieku grupām, piemēram, cilvēkiem ar invaliditāti vai audzēkņiem, kas uzņēmuma darba vidē iegūst profesionālo izglītību, uzņēmumos mēdz izveidot speciālas atbalsta grupas. Kopumā kolektīvajai darbinieku pārstāvniecībai Vācijā uzņēmumos ir daudz lielāka nozīme nekā citviet Eiropā. Tādēļ ir jo īpaši jāraugās, lai uzņēmumā labi funkcionētu saziņa starp darbinieku pilnvarotajiem pārstāvjiem un uzņēmuma vadību.

Darba tiesisko attiecību pārtraukšana

Uzteikuma gadījumā darba devēja un darbinieka pienākums ir otru pusi rakstveidā informēt par darba līguma pārtraukšanu. Ja darbu uzteic darbinieks, tad tas stājas spēkā pēc četrām nedēļām 15. datumā vai arī attiecīgā kalendārā mēneša beigās. Par citiem uzteikuma termiņiem var vienoties tikai kopīgumos un atsevišķos gadījumos arī individuālajā darba līgumā. Ja uzteikumu izsaka darba devējs, tad uzteikuma termiņš ir atkarīgs no darba tiesisko attiecību pastāvēšanas ilguma. Pirmajos divos darba attiecību gados uzteikuma spēkā stāšanās termiņš ir viens mēnesis, tam stājoties spēkā šā mēneša pēdējā datumā. Vēlāk šis termiņš atkarībā no darba tiesisko attiecību ilguma pakāpeniski pieaug līdz pat septiņiem mēnešiem, uzteikumam stājoties spēkā septītā mēneša pēdējā datumā.

Vidējais vadītāju gada atalgojums

Bruto, eiro. Avots: studyflix.de

Darbinieku aizsardzība un kompensācijas

Īpaši aizsargātās darbinieku grupas

- Sievietes grūtniecības laikā un līdz brīdim, kad beidzas ceturtais mēnesis pēc dzemdībām
- Darbinieki, kas saņem bērna kopšanas pabalstu vai izmanto bērna kopšanas atvaļinājumu vai strādā nepilnu darba laiku bērna kopšanas atvaļinājuma laikā
- Cilvēki ar invaliditāti
- Militārā dienesta darbinieki
- Arodbiedrību vai citu uzņēmuma darbinieku pilnvarotie pārstāvji Praktikanti
- Darbinieki, kuri īslaicīgi kopj ģimenes locekļus

Kompensācijas:

- Ja uzteikums saistīts ar apstākļiem uzņēmumā un to izsaka darba devējs: 0,5 mēnešalgas par katru nostrādāto gadu (ja darbinieks atsakās vērsties tiesā ar prasību)
- Ja saskaņā ar tiesas spriedumu par darba tiesībām, turpmākas darba attiecības nav iespējamas: līdz pat 12 mēnešu bruto algām (ņemot 0,5 bruto mēneša algu par katru nostrādāto gadu)
- Saskaņā ar sociālo plānu masveida atlaišanas gadījumā, pēc vienošanās ar arodbiedrību
- Iepriekš nolīgta kompensāciju izmaksāšana
- Saskaņā ar kopīgumu
- Nelabvēlīgāku nosacījumu izlīdzināšanai, kad darba devēja rīcība bez pārliecinoša iemesla atšķiras no plānotajām izmaiņām uzņēmumā.

Sociālā apdrošināšana

Vācijā ir noteikts sociālās apdrošināšanas pienākums. Gandrīz 90% iedzīvotāju ir obligāti vai brīvprātīgi apdrošināšana, lai dzīves laikā nodrošinātu aizsardzību pret dažādiem riskiem. Līdzās minētajam pastāv arī t.s. solidaritātes princips. Tas nozīmē, ka par apdrošināmajiem riskiem atbildību kopīgi uzņemas visi apdrošinātie. Šādas pieejas mērķis ir nodrošināt, lai vājākie būtu sociāli nodrošināti un sabiedrībā tiktu panākts līdzsvars.

Sociālo apdrošināšanu var iedalīt piecos veidos:

- **apdrošināšana pret bezdarbu**

Bezdarba apdrošināšana galvenokārt ir saistīta ar bezdarbnieka pabalstu izmaksu, kura apmērs atšķiras un kas darba zaudēšanas gadījumā nodrošina līdzekļus iztikai. Tomēr no šiem līdzekļiem tiek finansētas arī profesionālās konsultācijas un palīdzība darba meklēšanā, ko strādājošajiem iedzīvotājiem nodrošina VFR Nodarbinātības aģentūra.

- **vecuma pensiju apdrošināšana**

Pensiju apdrošināšana kalpo ne tikai kā aizsardzība vecumdienās, bet arī kā apdrošināšana darba nespējas un darba invalidātes gadījumā. Arī likumā noteikto obligāto vecuma pensiju apdrošināšanas iemaksu apmērs ir atkarīgs no dažādiem faktoriem, piemēram, no bruto atalgojuma un darbinieka stāža. Papildus pastāv iespēja noslēgt līgumus ar privātiem apdrošināšanas fondiem.

- **veselības apdrošināšana**

Veselības apdrošināšana Vācijā ir obligāta visiem iedzīvotājiem, un no tās sedz daudzas ārstēšanās un citas izmaksas. Līdzās minētajam, apmēram 11% Vācijas iedzīvotāju ir arī privāti veselības apdrošināšanas līgumi, kas ir noslēgti papildus likumā noteiktajai apdrošināšanai vai arī tās vietā.

- **apdrošināšana pret personas kopšanas risku**

Kopš 1995. gada Vācijā ir ieviests pienākums apdrošināties pret risku kļūt par nespējīgu, kopjamu personu. Starp likumā noteikto obligāto un privāto apdrošināšanas piedāvājumu pastāv dažādas iemaksu un pakalpojumu atšķirības, tāpat ir arī atšķirības attiecībā uz cilvēka nespējas (kopjamības) pakāpi.

- **nelaimes gadījumu apdrošināšana**

Šajā gadījumā tiek apdrošināti saistībā ar profesionālo nodarbinātību radušies negadījumi, kā arī to izraisītās īslaicīgas vai ilglaicīgas ārstēšanās izmaksas. Pašnodarbinātās personas un komersanti šo apdrošināšanas veidu var izvēlēties brīvprātīgi, savukārt visiem pārējiem darba ņēmējiem tā ir obligāta.

Visiem apdrošināšanas veidiem, izņemot nelaimes gadījumu apdrošināšanu, iemaksu likmes ir noteiktas ar likumu. Sociālo apdrošināšanu pārsvarā finansē no darbinieku un darba devēju veiktajām iemaksām. Tās nosaka pēc darbinieka atalgojuma lieluma.

Pensionēšanās vecums

Likumā noteiktais
pensionēšanās vecums

66 gadu vecumā

Vidējais reālais
pensionēšanās vecums

64,7 gadu vecumā

Avots: Merkur.de

Finansējums (%) no bruto algas līdz iemaksas aprēķina bāzei

	Darba devējs	Darbinieks	Iemaksas aprēķina griesti
Apdrošināšana pret bezdarbu	1,25%	1,25%	Vecās federālās zemes 80 400 eiro gadā Jaunās federālās zemes 73 800 eiro gadā
Pensiju apdrošināšana	9,30%	9,30%	Vecās federālās zemes 80 400 eiro gadā Jaunās federālās zemes 73 800 eiro gadā
Veselības apdrošināšana	7,3% Pienākums segt daļu iemaksas, ja darbinieks brīvprātīgi veic lielākas obligātās iemaksas	7,3%+X X: Veselības apdrošināšanas sabiedrības var noteikt savu ar ieņēmumiem saistīto papildu iemaksu	54 450 eiro gadā
Apdrošināšana pret kopšanas risku	1,525% Izņēmums: Saksija: 01,025%	1,525% 2,025% Papildus jāmaksā vēl 0,25%, darbiniekiem vecumā virs 23 gadiem, kuriem nav bērnu	53 000 eiro gadā
Nelaimes gadījumu apdrošināšana	Iepriekšējo gadu izmaksu sadalījums uz nākošo gadu uzņēmumiem, kuros ir arodbiedrība	Nav iemaksu	Nepieciešamais finansējums, apdrošināto personu atalgojums, risku pakāpes konkrētās nozarēs

„Kas ir patiesība šaipus jūrai, ir maldi otrā pusē“

Lai gan franču matemātiķis un filozofs Blēzs Paskāls, to sacīdams, runāja par Pirenejiem, taču pamatdomu tas nemaina: citas zemes, citi paradumi (vai patiesības). Lai gan Baltija, salīdzinot ar Vāciju, neatrodas otrā pasaules malā un mūs saista gara kopīga vēsture, tomēr ir dažādas kultūras ieradumu un vērtību atšķirības, ko ir labi likt aiz auss. Nīderlandiešu kultūrzinātnieks un pētnieks Ģerts Hofstede ieviesa mūsdienās plaši lietotu kultūras iedalījuma modeli, balstoties uz sešām kultūras dimensijām.

Varas distance

Ilustrē to, cik lielā mērā sabiedrībā tiek akceptēts nevienāds varas sadalījums- vai tiek pieprasīta līdzvērtība, vai tiek uzskatīts, ka pie varas esošajiem pienākas kas vairāk.

Individuālisms

Ilustrē to, cik lielā mērā sabiedrības locekļi sevi definē caur piederību kādai grupai vai arī koncentrējas uz sevi, liekot savas vērtības un mērķus augstāk par grupas interesēm.

Maskulinitāte

Ilustrē to, cik stingrs ir lomu sadalījums sabiedrībā starp dzimumiem un to, vai sabiedrībā augstāk tiek vērtēti sasniegumi jeb dzīves kvalitāte.

Nedrošības sliekšnis

Ilustrē to, kāda ir sabiedrības attieksme pret nedrošību nākotnē un risku- vai nezināmais tiek uztverts kā drauds, jeb kā iespēja.

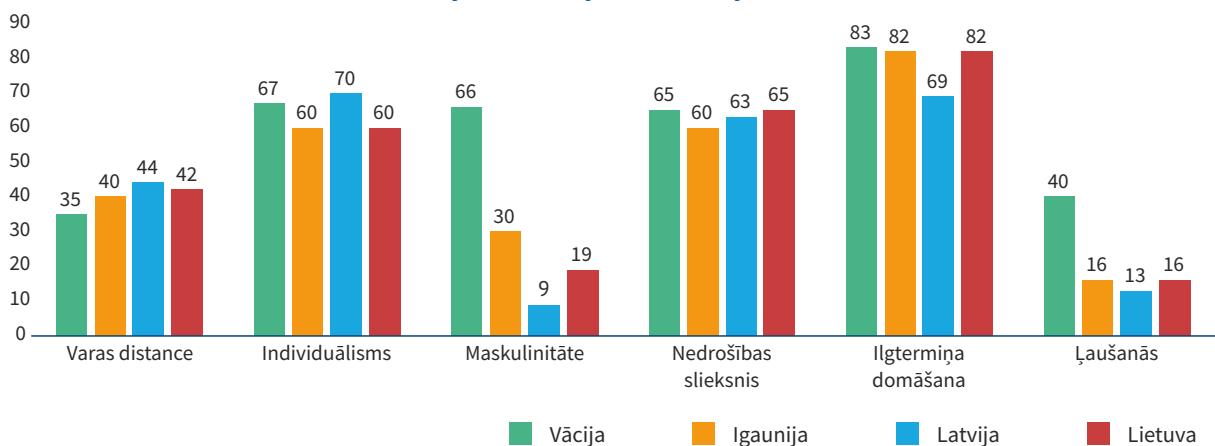
Ilgtermiņa domāšana

Ilustrē to, cik lielā mērā sabiedrībā tiek domāts par nākotni- vai notiek dzīvošana šim brīdim, vai arī pastāvīgi tiek domāts par nākotni.

Ļaušanās

Ilustrē to, cik lielā mērā sabiedrībā tiek tolerētas pozitīvas emocijas- vai tām ļaujas, jeb uzskata, ka prieki ir jāierobežo.

Vācija un Baltija salīdzinājumā

Avots: <https://www.hofstede-insights.com/product/compare-countries/>

Publiskais atbalsts uzņēmējdarbībai

Vācijā ir daudzveidīgas valsts sniegtā atbalsta iespējas, kuras ir paredzētas, lai tā turpinātu attīstīties par aktīvu uzņēmējdarbības valsti. Valsts dotācijas ir pieejamas pilnīgi visiem investoriem, tātad – arī ārvalstu investoriem. Pa-pildus konsultācijas piedāvā arī Germany Trade and Invest (GTAI).

Līdzās nacionālajām valsts līmeņa atbalsta programmām pastāv arī atbalsta iespējas, ko nodrošina katra atsevišķā federālā zeme. Valsts līmeņa atbalsta programmu vidū cita starpā jāmin valstij piederošo attīstības finanšu iestāžu Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) un Rentenbank piedāvātie zemas procentu likmes kredīti. Tiem var pieteikties, iesniedzot pieteikumu vietējā komercbankā vai krājaizdevumu sabiedrībā (klientu apkalpojošās bankas princips). Par darba tirgus paplašināšanas atbalsta programmām atbildīga ir Vācijas Federālā nodarbinātības aģentūra (Bundesagentur für Arbeit).

Par federālo zemju līmeņa atbalsta programmām atbildīgas ir nozaru minis-trijas, proti, attiecīgās federālās zemes ekonomikas, darba lietu, pētniecības un labklājības ministrijas un tām pakārtotās reģionālās iestādes. Līdzās mi-nētajam atbalsta programmas piedāvā arī privātas un daļēji publiskas organizācijas.

Kas jāņem vērā, piesakoties publiskajam atbalstam

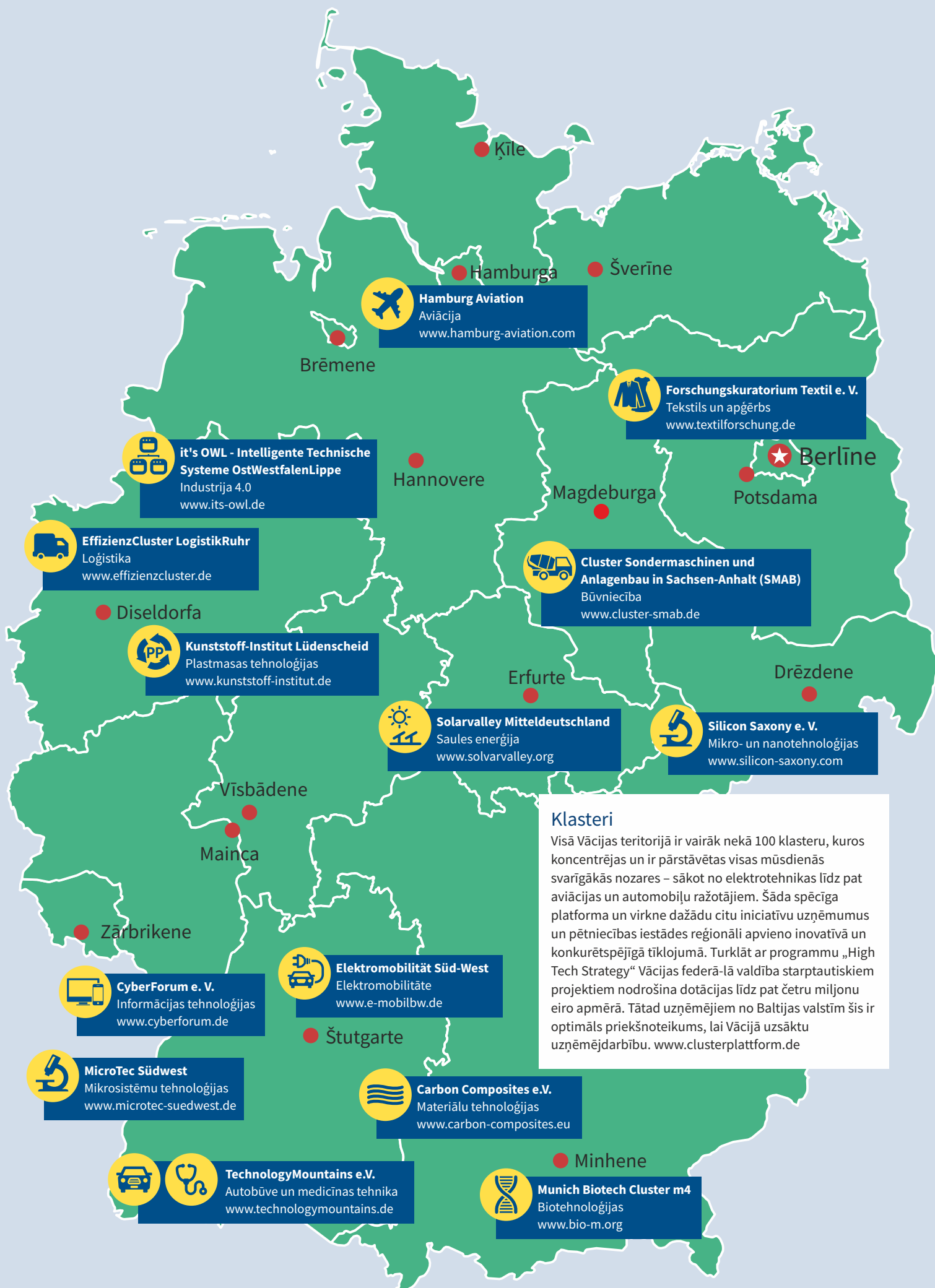
1. Atbalsta saņemšanai ir jāpiesakās pirms projekta uzsākšanas.
2. Piesakoties atbalstam, ir jāiesniedz šādi dokumenti:
 - biznesa plāns;
 - izsmēļošs projekta apraksts;
 - apliecinājumi par kapitāla ieguldījumiem.
3. Atbalsta pieteikuma apstrāde var aizņemt daudz laika.

Uzņēmējdarbības atbalsta instrumenti Vācijā

Tiešās dotācijas	Publiskie attīstības atbalsta kredīti	Valsts garantijas	Publiskā dalība kapitālā
Dalība investīciju izmaksu segšanā kuras nav jāatmaksā	Aizdevumi ar zemu procentu likmi un ilgiem termiņiem, ar atlikto bāzes maksājumu ilgtermiņa ieguldījumiem	Lai atvieglotu aizņēmuma finansēšanu, ja uzņēmumam nav nepieciešamā kredīta nodrošinājuma	Iegūstot uzņēmuma daļas bez balsstiesībām, šādā veidā uzņēmumam tiek nodrošināts pašu kapitāls

Uzdevumi valsts un federālo zemju līmenī

	Valsts līmenī		Federālo zemju līmenī
Institūcija	Attīstības banka KfW	Lauksaimniecības un pārtikas nozares attīstības banka Rentenbank	Federālo zemju attīstības kredītiestādes ar konkrēti noteiktiem uzdevumiem
Finansējums konkrētām jomām	- Jaunu uzņēmumu dibināšana - Mazie un vidējie uzņēmumi (KMU) - Vides aizsardzība - Inovācijas - Dzīvojamo platību fondi - Sociālā un pašvaldību infrastruktūra	- Lauku attīstība - Lauksaimniecība un mežsaimniecība - Vīna un dārzkopība - Pārtikas rūpniecība	- Mazie un vidējie uzņēmumi (KMU) - Jaunu uzņēmumu dibināšana - Inovācijas

Klasteri

Visā Vācijas teritorijā ir vairāk nekā 100 klasteru, kuros koncentrējas un ir pārstāvētas visas mūsdienās svarīgākās nozares – sākot no elektrotehnikas līdz pat aviācijas un automobiļu ražotājiem. Šāda spēcīga platforma un virkne dažādu citu iniciatīvu uzņēmumus un pētniecības iestādes reģionāli apvieno inovatīvā un konkurētspējīgā tīklojumā. Turklāt ar programmu „High Tech Strategy“ Vācijas federālā valdība starptautiskiem projektiem nodrošina dotācijas līdz pat četrus miljonu eiro apmērā. Tātad uzņēmējiem no Baltijas valstīm šis ir optimāls priekšnoteikums, lai Vācijā uzsāktu uzņēmējdarbību. www.clusterplattform.de

Vai Jūs zinājāt, ka ...

Vācija ir izgudrotāju zeme

Zīmolu „Made in Germany“ zina katrs. Bet katra lieta, kas tiek izgatavota un pēc tam pārdota, vispirms ir jāizgudro. Vācija ir izgudrotāju zeme, un tā piesaka daudz vairāk patentu nekā Francija un Lielbritānija kopā. Daudzi mūsdienās zina, ka, piemēram, Kārlis Bencs savā laikā uzbūvēja pasaulē pirmo automašīnu. Bet vai Jūs zinājāt, ka arī šie turpmāk uzskaitītie produkti ir dzimuši tieši Vācijā? Piemēram, automašīnu drošības spilveni, grāmatu iespiešanas tehnoloģija, dators, plastmasas dībeļi, televizors, elektroģenerators, kafijas filtri, helikopters, tramvajs, motocikls, katapultējamie lidaparātu sēdekļi, elektriski vadāmi lifti, elektronu mikroskops, kontaktlēcas, radars, plašu atskaņotājs, telefons, aizdedzes svece, skeneris, MP3 formāts, planieris, atomu šķelšana, ledusskapis, veļas mazgāšanas pulveris, mutes ermoņikas, zobu pasta, aspirīns, kā arī sporta apavi ar ieskrūvējamām radzēm.

Svētdienās visi veikali ir slēgti

Ja Vācijā ieradīsieties nedēļas nogalē, tad, iespējams, atdursieties pret slēgtām durvīm. Tas tāpēc, ka Vācijā – pretēji daudzām citām Eiropas valstīm – veikalos un tirdzniecības centros septītajā nedēļas dienā valda svētdienas atpūta. To savā laikā ar valsts mēroga likumu noteica imperators Vilhelms II, un mūsdienās šis pienākums nav jāievēro vien atsevišķu profesionālo grupu un organizāciju pārstāvjiem. Turklāt arī darba dienās daudzās pilsētās veikali tiek slēgti plkst. 20.00. Kā izņēmumi jāmin restorāni – ja svētdienā vai darba dienas vakarā Jūsu ledusskapis ir tukšs, badoties nenāksies!

Slavenā vācu karija desa radusies aiz garlaicības

Berlīnes iedzīvotāja Herta Heivere (Herta Heuwer) 1949. gadā, eksperimentējot savā nelielajā uzskatu kioskā, dažādas garšvielas sajauc ar tomātu pastu, jo īpaši netaupot karija pulveri. No šīs nejauši iegūtās receptes, ko viņa, pašas vārdiem sakot, kādā lietainā septembra dienā esot radījusi, garlaicības māksla, radās mērce ceptām desiņām, kas uzreiz iekaroja iedzīvotāju sirdis. Pateicoties savam asajam darinājumam, Herta Heivere drīz vien pārcēlās uz ēstuvni ar lielākām telpām un 1958. gadā patentēja zīmolu „Chillup“. Mūsdienās šī sarkanbrūnā mērce pie dažādām desiņām ir iemīļota visā Vācijas teritorijā un gadā tiek notiesāta apmēram 850 000 reižu. Kopš 2009. gada Berlīnē ir pat savs karija desas muzejs.

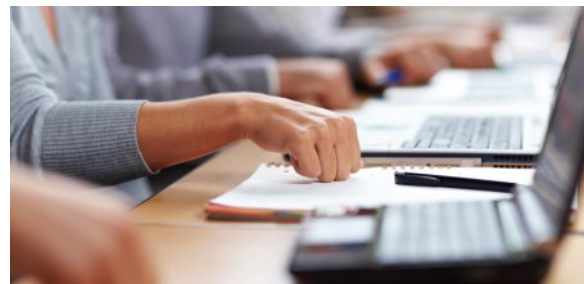

Vācieši runā vairāk nekā 53 dialektos

Vācija ne tikai uz papīra sastāv no 16 dažādām federālajām zemēm. To īpašā daudzveidība izpaužas arī valodā, ēdienos un tradīcijās. Teju katrā valsts nostūrī ir savs vācu valodas variants, ko ikdienā ātri vien pamanīs katrs jaunprienācējs. Tā, piemēram, ceptas gaļas kotletes Ķelnē sauc par frikadēlēm jeb „Frikadelle“, savukārt Berlīnē par „Bulette“, bet Vācijas dienvidos par gaļas klimpām jeb „Fleischküchle“. Brokastu maizītes Vācijas ziemeļos dēvē par „Brötchen“, Bavārijā – „Semmeln“, Bādenē-Virtembergā – „Wecken“, bet Berlīnē – „Schrappen“. Starp citu, runājot par ēdienu – piedāvājot vairāk nekā 300 dažādus maizes veidus, vācu maiznieki spēj nodrošināt pasaulē vēl nepārspētu daudzveidību. Šā iemesla dēļ ārzemēs vācieši parasti visvairāk ilgojas tieši pēc savas maizes.

Bungošana aplausu vietā

Pēdējā prezentācija ir parādīta, profesora pēdējie vārdi ir izskanējuši – un pēkšņi visi studenti ar kulakā savilkto roku bungo pret soliēm. Vērotājam no ārzemēm tas šķitīs jocīgi, savukārt Vācijas augstskolu vidē šai tradīcijai ir ļoti senas saknes. 19. gadsimtā vietējās studentu apvienībās attīstījās dažādas paražas, kuras – tieši tāpat kā minētā aplausu tradīcija – ir saglabājušās līdz pat mūsdienām. Šādai bungošana dažādos laika periodos ir bijusi atšķirīga nozīme, un šādi “aplaudēts” ir gan ar nūjām, gan arī dipinot ar kājām.

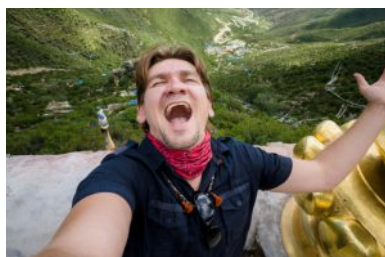

Hamburgā ir 2 500 tiltu – vairāk nekā Venēcijā

Pilsēta ar visvairāk tiltiem ir nevis Amsterdamā vai Ņujorkā, bet gan Hamburgā. Ginesa rekordu grāmatā ir reģistrēti 2 485 tilti Hamburgā – tas ir pasaules rekords! Arī Vācijas galvaspilsēta Berlīnē ar 960 tiltiem ir krietni priekšā Ziemeļitālijas pilsētai Venēcijai, kas ir slavēta ar saviem kanāliem un tiltiem. Tur ir 400 šādu būvju. Senākais tilts, kas Hamburgā saglabājies līdz pat mūsdienām, ir Zollenbrücke, ko 1633. gadā no akmeņiem uzbūvēja pāri Nikolaifleet kanālam. Izsenis daudzi šīs pilsētas autoceļi, dzelzceļi un gājēju tilti ir kļuvuši par Hamburgas simboliem.

Bārbija Merkeles izskatā

Bijusī Vācijas kanclere Angela Merkele vairākus gadus no vietas tika pasludināta par pasaulē ietekmīgāko sievieti. Savukārt uzņēmums „Mattel“, slavenās Bārbijas lelles ražotājs, šo politiķi pagodināja īpaši, izveidojot Bārbiju kancleres Merkeles izskatā. Ja neņem vērā frizūru, tad šai lelei vizuāli gan ir maz kopīga ar Angelu Merkeli. Tomēr, neraugoties uz to, šī atzinība apliecina, cik lielu lomu kanclere spēlēja uz visā pasaulē atpazīstamo cilvēku skatuves. Pirms Angelas Merkeles ar savu Bārbijas tipa lelli tika pagodināta ASV televīzijas sarunu šovu zvaigzne Opra Vinfrija.

Jodelēt var iemācīties

Kad pavisam īstēni bāvārieši ir sasnieguši kāda kalna virsotni, tad tas noteikti ir jāatzīmē, kārtīgi jodelējot. Šo kalnu iedzīvotāju dziedāšanas veidu var iemācīties īpašos jodelēšanas semināros. Šis agrāk saziņai kalnos izmantotais sasaukšanās veids nu jau ir iedibinājies arī tautas mūzikā un sen kļuvis par kultu. Kad nākamreiz viesosieties Alpojā, izbaudiet vienu īstenu jodelēšanas nedēļas nogali, uzkāpjot nākamajā pakalnā un labi skaļi izmēģinot savas dotības.

Pirmā palīdzība: īss valodas kurss iesācējiem

Latviski	Vāciski	Latviski	Vāciski
Labrīt	Guten Morgen!	Lūdzu	Bitte
Labdien!	Guten Tag!	Paldies	Danke
Labvakar!	Guten Abend!	Mans vārds ir...	Mein Name ist...
Uz redzēšanos	Auf Wiedersehen!	Ļoti patīkami	Sehr erfreut
Jā	Ja	Visu laiku!	Bis zum nächsten Mal
Nē	Nein	Nav par ko!	Keine Ursache!

Vācu kultūra

Tipiski vāciski – daudziem tas ir alus un ādas bikses, futbols, policija un dārgas automašīnas. Protams, aiz katra šāda stereotipa slēpjas šķipsniņa patiesības, bet tomēr – Vāciju salīdzinājumā ar citām valstīm nav iespējams ielikt kādā vienā konkrētā rāmī. Jau kopš viduslaikiem tās teritorija bijusi veidota federāli, vairāku gadsimtu garumā šeit bijis vairāk nekā 300 norobežotu apgabalu. Tādējādi līdz pat mūsdienām pastāv spēcīga reģionālā kultūra, kas izpaužas ne tikai tradīcijās, bet arī politiskajā nostājā un pasaules uzskatos.

Turklāt Vācijas ziemeļos dominē jūra, savukārt dienvidos – kalni. Arī tas vēsturiski ir radījis lielas atšķirības, kas cilvēkos jūtas līdz pat mūsdienām.

Līdz ar Mārtaņa Lutera ieviesto reformāciju daudzās Vācijas daļās – galvenokārt ziemeļos un austrumos –

iedibinājās protestantisms. Savukārt dienvidos un daudzās Rietumvācijas teritorijās saglabājās katolīcība. Šeit, piemēram, jāpiemin Bavārija un Bādene-Virtembergas, kā arī atsevišķas Reinzelmes daļas, kur, piemēram, atrodas viens no iemīļotākajiem Vācijas apskates objektiem – Ķelnes Doms. Mūsdienās līdzās daļai iedzīvotāju, kam baznīca vēl joprojām ir īpaši svarīga (apmēram 40%), pieaug arī to iedzīvotāju skaits, kas sevi vairs nepieskaita kādai konkrētai ticībai (30%). Saikne ar baznīcu ir kļuvusi ļoti vāja īpaši Vācijas austrumu daļā, kur iedzīvotāji vairākus gadu desmitus pavadījuši sociālisma garā.

Iedzīvotāji tradicionāli katolīcības dominējošajās teritorijās tiek uzskatīti par dzīvespriecīgākiem un atvērtākiem. Šeit līdz pat mūsdienām tiek organizēti tautas svētki, piemēram, slavenais karnevāls tā izsenis galvenajās norises vietās Maincā, Ķelnē un Diseldorfā. Savukārt ziemeļvāciešiem ir raksturīga tradicionālā atturība. Viņi ir rezervēti, noslēgti un pret svešiniekiem atmaigst vien pamazām. Tomēr arī šajā sakarā ir lielas reģionālās atšķirības. Pretēji, piemēram, Francijai, Vācijā nedominē tikai tās galvaspilsēta Berlīne. Vācijā ir daudzas reģionālas lielpilsētas ar vairāk nekā 500 000 iedzīvotāju, un tajās ir ļoti atšķirīgi akcenti. Piemēram, Hamburga ir viena no nozīmīgākajām pasaules ostu pilsētām. Minhene ir skaistule ar itāļu ietekmi. Frankfurte ir Vācijas finanšu metropole, savukārt Diseldorfa – modes un dizaina simbols.

Ekonomiskajā ziņā Vācijai ir raksturīgi tas, ka daudzi svarīgi uzņēmumi nemaz neatrodas lielpilsētās. Tieši vidējie uzņēmumi izvietojušies nelielās apdzīvotās vietās, veidojot svarīgāko

pienesumu tautsaimniecības izaugsmē un nodarbinot arī visvairāk cilvēku. Tādējādi arī daudzas nelielas pilsētas ir ļoti pārtikušas un var lepoties ar mūsdienīgu infrastruktūru. Piemēram, Vācijas dienvidrietumu pilsētā Tutlingenē, kurā ir tikai 34 000 iedzīvotāju, darbojas vairāk kā 400 medicīnas tehnikas uzņēmumi un nodarbina, apmēram, 8000 darbiniekus, to vidū arī pasaules mēroga vadošie zīmoli Aesculap un Karl Storz. Nav brīnums, ka Vācijas provinces ir ļoti pašpārliecinātas un spēj daudz piedāvāt.

Vāciešiem ir cieņā ilgtermiņa attiecības, godīgums un spēja paļauties, un viņi arī grib zināt, vai jaunais partneris spēs izpildīt šīs gaidas. Tādēļ vajadzētu arī attiecīgi atvērti izturēties. Ar atturību un pārprastu pieticību Vācijā nekur tālu netiksi. No partnera gaida ne tikai pašpārliecinātu izturēšanos, bet arī precīzas zināšanas un faktu pārzināšanu. Cenai, salīdzinot ar kvalitāti, ir daudz mazāka loma nekā Baltijas valstīs. Par labu precī vācieši ir gatavi arī atvērt savus makus. Pat ja vācieši ne labprāt strīdas, viņi tomēr nevairās skaidri pateikt, ja kaut kas nenotiek saskaņā ar vienošanos. Līgumus ir līgums – šo teicienu Vācijā uztver ļoti nopietni.

Vācieši arī ļoti strikti nošķir profesionālo dzīvi no privātās. Pie lietišķo sarunu galda stāsti par privāto dzīvi būs nevietā. Tāpat arī vācieši labprātāk viens otru uzrunā uzvārdā. Nereti ir tā, ka kolēģi viens otru nesauc vārdā pat pēc 20 kopā nostrādātiem gadiem. To neuzskata par nepieklājību, bet gan par profesionalitāti, un tādēļ noteikti nevajadzētu pārāk strauji censties kļūt pārāk „personiskiem”.

Lietišķā etiķete

Pirmais iespaids

Vācieši novērtē ārišķības un vērtēs Jūs pēc ārējā iespaida. Iepazīstoties svarīgs ir pārļieci-nāts rokasspiediens un skats acīs. Vispirms sasveicinieties ar augstāk stāvošo personu, tad ar dāmām un, visbeidzot, ar kungiem. Raugieties, lai Jūs radītu koptu iespaidu – kungiem tas nozīmē būt uzvalkā ar kaklasaiti, savukārt dāmām – bikšķostīmā vai arī svārkos ar blūzi.

Uzruna – vārdā vai uzvārdā?

Grādiem un rangam Vācijā ir daudz lielāka nozīme nekā Latvijā. Tā kā Vācijā ir pieņemts ar „tu“ vai vārdā uzrunāt tikai labas paziņas un draugus, iesākumā partnerus noteikti vajadzētu uzrunāt uzvārdā. Pagaidiet, kamēr vācu sarunu biedrs pats Jums piedāvās pāriet uz „tu“. Turklāt Vācijā kopā ar uzvārdu noteikti ir jālieto arī doktora un profesora grāds. Labāk sakiet „Dr. Meiere“, nevis „Meieres kundze“. Tāpat arī uzņēmumā strādājošo kolēģu vidū ierasts ir vienam otru uzrunāt, saucot uzvārdā.

Valoda – vācu valoda noteikti nāks par labu

Pat starptautiskos uzņēmumos Vācijā bieži vien valda konservatīvas struktūras. Īpaši ģimenes uzņēmumos Jūs drīz vien konstatēsiet, ka vadības līmenī dominē tieši vācu valoda. Tādēļ ar vācu valodas zināšanām Jūs tiksiet daudz tālāk nekā tikai ar angļu valodu. Ja tomēr vācu valodu nepārvaldāt, tad noteikti vajadzēs vismaz labu angļu valodu, lai droši vestu pārrunas. Prezētācijām, brošūrām un mājas lapai noteikti ir jābūt bez kļūdām.

Lietišķās sarunas – runāt par lietu

Vācieši lietīšķās sarunas uzsāk ar skaidri nospraustu mērķi. Pirms sarunām parasti jau ir saskaņota stratēģija. Vācu part-neri uz tikšanas ieradīšies jau ar sagatavotiem pārrunu punktiem vai ieskicētu projektu. Tādēļ jau iepriekš labi sagatavojiet savu nostāju, pārdomājiet argumentus un izvairieties no neskaidrām aplinkus runām. Vācu partneru sagatavošanas neuztveriet kā apdraudējumu, bet gan kā kon-struktīvus priekšlikumus un vācu domāšanas veida izpaušmi.

Dāvanas – līdzņemts

ciemakukulis un samērība Par atvestajām dāvanām vācieši noteikti priecāsies, tomēr tām ir jābūt samērīgām, lai neradītu iespaidu par piekukuļošanu. Daudzos uzņēmumos ir noteikti iekšējās kārtības noteikumi par dāvanu pieņemšanu. Ja dodaties ciemos privāti, tad līdzīgi ņemiet ziedus, saldumus vai vīnu. Tomēr daudz vilinošāks būs kāds ciemakukulis, kas namatēvam un namamātei, iespējams, vēl nebūs zināms.

Tabu tēmas – politika un vēsture

Politika, reliģija un vēsture var izraisīt viedokļu atšķirības. Tādēļ labāk izvairieties no tādiem tematiem. Tieši tāpat pārrunājumus var radīt Vācijas valdības nopelšana. Pilnīgs tabu temats ir negatīvi komentāri vai jokī par reliģiskajām minoritātēm, homoseksuāliem un migrantiem. Būs grūti atrast vācieti, kurš, dzīvodams tik daudzslāņainā valstī kā Vācija, pats nepiederētu kādai minoritātei vai kuram nebūtu tāds tuvinieks vai draugs.

Ievērot vāciešiem ierasto etiķeti

Uz tikšanas vienmēr ierodieties piecas minūtes agrāk, nekā nekavējiet! Arī piegādes vienmēr ir jāveic punktuāli, šeit nelīdzēs nekādas atrunas. Darījumu vēstulēs ievērojiet pieklājības normas. Satiekoties, būdams kungs, pēc savas iniciatīvas dodiet roku arī dāmām. Cieniet reģionālās tradīcijas, tautas tēpus un dialektus, pat tad, ja tas reizēm šķiet jocīgi. Dienas laikā nav pieņemts lietot alkoholu. Pasūtiet glāzi vīna vai alus tikai tādā gadījumā, ja to dara Jūsu vācu partneris.

Nebaidieties no papīra

Nebrīnieties, ja vācu uzņēmums palūgs Jūsu faksa numuru. Elektroniskās komunikācijas jomā Baltijas valstis ir tālu priekšā Vācijai, kas izslavēta ar savu tehniku. Ļoti daudz korespondences vēl jo-projām notiek uz papīra. Drukāti bukleti, brošūras un vēstules tiek vērtēti augstāk nekā e-pasts. Uztveriet to saprotoši un esiet gatavi patērēt vairāk laika komunikācijai.

Svarīgas adreses

Latvijas Republikas vēstniecība Vācijā

Reinerzstrasse 40/41, 14193 Berlin
T +49 308 2600 222
embassy.germany@mfa.gov.lv

Noderīgas interneta vietnes

Federālā ekonomikas un

enerģētikas ministrija | bmwk.de

Federālā finanšu ministrija | bundesfinanzministerium.de

Ārlietu ministrija | auswaertiges-amt.de

VFR Centrālā statistikas pārvalde | destatis.de

Deutscher Industrie- und

Handelskammertag (DIHK)

Vācijas Tirdzniecības un rūpniecības
kameru apvienība

Breite Straße 29, 10178 Berlin
T +49 302 0308 0
info@dihk.de

Germany Trade & Invest (GTAI)

VFR Investīciju un attīstības aģentūra

Friedrichstraße 60, 10117 Berlin
T +49 302 0009 90
office@gtai.com

Kontaktpersonas Latvijā

Vācijas-Baltijas Tirdzniecības kamera

Igaunijā, Latvijā, Lietuvā (AHK)

Strēlnieku 1-4, LV-1010, Rīga
T 6732 0718
info.lv@ahk-balt.org
www.ahk-balt.org

Izpilddirektors

Florian Schröder

T 6732 0718
florian.schroeder@ahk-balt.org

Grāmatvedības pakalpojumi un nodokļu konsultācijas

Ieva Mālmāne

T 6735 0528
ieva.malmane@ahk-balt.org

Latvijas biroja vadītājs

Māris Balčūns

T 6732 0725
maris.balcuns@ahk-balt.org

Biedru nodaļas vadītāja

Nelda Ošeniece-Bičkovska

+371 29557140
nelda.oseniece@ahk-balt.org

Kontakti

Izdevējs: Vācijas-Baltijas Tirdzniecības kamera Igaunijā, Latvijā, Lietuvā
(Deutsch-Baltische Handelskammer in Estland, Lettland, Litauen e.V.)
Breite Straße 29, D-10178 Berlin

Koncepcija & redakcionālā koordinācija, reklāma: Līva Melbārde,
liva.melbarzde@ahk-balt.org

Avoti: VFR Centrālā statistikas pārvalde, GTAI, citi avoti: sk. izdevumā

Tekstu autori: Geske Hēša (Geske Heesch), Arsēnija Kaloijana (Arseniia Kaloian),
Nikolass Kostičs (Nicolas Kostic)

Makets: Aģentūra VB Plus SIA, Rīga (Latvija)

Publicēšanas datums: 8. pārstrādātais izdevums 2025

Titullapas attēli: AHK

Juridiskā atbilde

Viss šajā izdevumā iekļautais saturs ir sagatavots ar lielu rūpību. Mēs cenšamies, lai šī informācija būtu pareiza, pilnīga un atjaunināta. Tomēr mēs nevaram pilnībā izslēgt iespējamās kļūdas, tāpēc nevaram garantēt, ka informācija ir pareiza, pilnīga un aktuāla.

Vācijas-Baltijas Tirdzniecības kamera neuzņemas nekādu atbildību par jebkādiem zaudējumiem vai sekām, kas radušās, tieši vai netieši izmantojot šī izdevuma saturu. Baltijas-Vācijas Tirdzniecības kamera pēc saviem ieskatiem var jebkurā laikā mainīt un/vai dzēst šo publikāciju. Baltijas-Vācijas Tirdzniecības kamerai nav pienākuma atjaunināt šī izdevuma saturu.